

Mari Nikonen emännöi hedelmä- ja marjatilaa Muuramen Pyppölässä. Puoliso Olli Häkkinen puolestaan toimii isäntänä Nojosniemen tilalla Laukaan Leppävedellä. Perhe asuu Muuramessa.

Nyt saa oman kylän päärynöitä

Muuramelaiset Mari Nikonen ja Olli Häkkinen tekevät luomulähiuokaa kahdella tilalla. Työssä tarvitaan hieman myös Pelle Pelottoman kykyjä.

Hedelmänviljely ei ole hätäisen hommaa. Kymmenen vuotta sitten **Mari Nikonen** ja **Olli Häkkinen** istuttivat 150 päärynäpuun piiskataimea Muuramen Pyppölään vanhalle viljapellolle. Tänä syksynä on kerätty ensimmäinen kunnan sato muuramelaista luomupäärynää.

Se on eksotiikkaa: päärynää ei Suomessa viljellä juuri muualla kuin aivan

etelärannikolla ja Ahvenanmaalla.

– Opettelua tässä on ollut paljon. Ensimmäiset kahdeksan vuotta taimia piti kastella, leikata, suojata ja niiden alla olevaa nurmea ajaa. Suojauksesta huolimatta muutama menetettiin esimerkiksi jäniksille ja paljon kaikenlaista muutakin oppia on saatu kantapään kautta, Mari Nikonen kertoo.

Nyt puut ovat jo aika isoja ja niillä on vahvat juuret. Työ palkitaan.

– Mutta ihan joka vuosi ei tule näin hyvää satoa kuin nyt, Mari Nikonen hymyilee lapsuudenkotinsa maisemissa.

Jatkuu sivulla 3

Värit ja ketju vaihtui, mutta miehet ja palvelu pysyy ja paranee!

Meiltä muun muassa:

- ☑ Kaikkien automerkkien huollot ja korjaukset
- ☑ 3 vuoden takuu varaosille
- ☑ Ohjainlaitediagnoosit
- ☑ Sijaisauto huollon ajaksi
- ☑ 12kk korotonta maksuaikaa

Auton huollot
ja korjaukset
nopeasti, sujuvasti
ja hyvällä
palvelulla!

autopalvelu
MARKKO

**MEILTÄ MYÖS
24H-HINAUS- JA
TIEPALVELU!
puh. 040 826 2740**

**Mekonomen Muurame
Autopalvelu Markko**
Punasillantie 6
puh. 040 775 3451
sähköposti: info@autopalvelumarkko.fi

Mekonomen
Autohuolto

Haaveissa uusi asunto?

Lainan myöntää OP Muurame
Hae lainaa op.fi tai soita 0102589621

OP Muurame

Kastetut: Onni Mikael Korhonen, Albert Alvaro Leini, Aava Aurora Pantti, Viljo Oliver Kalevi Puhilas, Rianna Aino Susanna Temonen

Kuulutetut: Tino Henri Samuel Hilden ja Salla Sofia Suokas, Ismo Jarmo Juhani Purs tokangas ja Emilia Annika Nummelin

Kuolleet: Pirkko Helinä Hukkanen 91 v., Liisa Helena Rauvanlahti 85 v., Anja Kyllikki Hämäläinen 76 v.

Kirkkoherranvirasto avoinna ma ja ke klo 9–12. Os. Sanantie 5 (uusi Srk-koti, alakerta). Puhelinpalvelu ma-to klo 9–12, p. 045 2637 929, virasto.muurame@evl.fi

JUMALANPALVELUKSET

HUOM. Sunnuntaimessun alkamisaika on nykyään klo 11!

Su 8.9. klo 11 Messu. Jumalan huolenpito. Viljasjärvi, Laasio.

Su 15.9. klo 11 Messu. Jeesus antaa elämän. Hagman, Karjalainen.

Su 15.9. klo 16 AIR-messu Seurakuntakodilla, kahvitarjoilu klo 15.15 alk. AIR-kerho lapsille messun aikana. Esirukouspalvelua. Puhujavieraana Anu Ylhäsi Raamatunlukijain liitosta.

Su 22.9. klo 11 Messu. Kristityn vapaus. Viljasjärvi, Laasio.

DIAKONIA

To 5.9. klo 12–14 Lähimmäisen kammari Nuorisoseurantalolla, keittöpäivä, Hyvaks digihoitajat, kunta Johanna Pitkälä

Ti 10.9. klo 13–14 Aikuisten kehitysvammaisten hartaus- ja kahvihetki Mannatuvalla os. Virastotie 2. Forsman, Kataikko

Ke 11.9. klo 13–14.30 Kahvi- ja juttelutuo- kio Nuuttilanrannan kerhohuoneessa os. Nuuttilantie 6. Käynti uimarannan puoleisesta päädyistä. Hartaushetki ja päiväkahvit hyvässä seurassa. Mervi Inkilä ja Ritva Pietikäinen.

To 12.9. klo 12–14 Lähimmäisen kammari Nuorisoseurantalolla. Ulkoilua ja makkaranpaistoa, SPR, Pirkko Vuorinen

Ti 17.9. klo 11–13 Vihtalahden lähimmäisen kammari Kukkaniemessä. Lounas, päiväkahvit, hartaus, pientä ohjelmaa. Vapaaehtoinen maksu. Forsman, Florin, Virtanen

To 19.9. klo 12–14 Lähimmäisen kammari Nuorisoseurantalolla. Seurakunta, syksyisiä säveliä, Anna Karjalainen.

Ke 25.9. klo 12–14 Päihitteön päivä Mehtolassa. Hartaus, ruokailu, bingo, saunomismahdollisuus. Ilmainen kyyti entisen R-kioskin edestä, Virastotie 2, yläpiha klo 11.40. Kataikko, Virtanen.

To 26.9. klo 12–14 Lähimmäisen kammari Nuorisoseurantalolla. Yhteislauluja ja haitarimusiikkia, Riitta Reijonen, kunta. Diakoniatoimisto, os. Sanantie 5, palvelee ajanvarauksella:

5.–6.9. Diakoniatoimisto on suljettu Hanna Forsman, p. 050 5943 226, hanna.forsman@evl.fi

Kikka Kataikko, p. 050 5943 225, kirs.kataikko@evl.fi

Ruokapankki Mannatupa (Virastotie 2, alapiha) auki ma, ke ja pe, ruokajakelu klo 10–11. Kahvi- ja puurotarjoilu.

Pe 18–18.30 Ruthin ylijäämäleipäjakelu.

La klo 10–10.30 Citymarket Keljon ylijäämäleipäjakelu.

Ruokapankki p. 050 3548 844 ma-pe klo 10–11. Ruokapankin kehittäjä Kirsi Myyrä, p. 040 352 5662 ma, ke ja pe klo 9–15 tai kirs.myyra@evl.fi

Opas-hankevastaava Tarja Vilhuniemi, p. 040 5407 811, tarja.vilhuniemi@evl.fi

LÄHETYS

17.9 klo 13–14.30 Lähetyspiiri srk-kodilla

Bussiretki Lähetysjuhille la 31.8. Lähtö Srk-kodilta klo 8. Paluumatkalle lähdemme Lapualta klo 17.30. Matka on ilmainen, ruokailuista jokainen huolehtii itse. **Ilm. 23.8. mennessä** virastolle, p. 045 263 7929

YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

To 5.9., 12.9., 19.9. klo 17.30 Yhteysillat Mannatuvalla. Iltapalan ja hyvän musiikin ohessa puheenvuoroja elämästä kristittyinä. Tervetuloa kyselemään ja ihmettelemään

voisiko usko antaa vastauksia sinulle elämän kysymyksiin. Lisätietoja, Mia Hagman p. 050 594 3238.

Pe 6.9. ja 20.9. klo 9–10 Perjantaipiiri Seurakuntakodin Monitoimitilassa (sisään rakennuksen takaovesta). Tervetuloa aamukahville ja keskustelemaan elämästä ja uskosta. Lisätietoja, Mia Hagman, p. 050 594 3238.

Pe 6.9. klo 17.30–20.30 AIR-ilta Mehtolan saunalla. Syksyn AIR-illat alkavat saunomisen, rennon seurustelun, sanan ja yhteisen iltapalan merkeissä Mehtolassa. Lisätiedot ja ilm. Mia Hagman, p. 050 594 3238.

Ma 9.9. klo 18 Hanna-piiri Mannatuvalla (Virastotie 2, Pizzapuodin vieressä). Käytämme Medialähetys Sanansaattajien Toivoa naisille -rukouskalenteria. Ohjaajana Eila Nyman, p. 0400 520 874.

Su 8.9. klo 16 Seppo Juntusen 'Sanan ja rukouksen iltä' Seurakuntakodilla. Puhetta ja esirukouspalvelua. Musiikissa Juha Kuivanen. Kahvitarjoilu. Kolehti Rukouspalvelu ry:lle.

Su 8.9. klo 16:00
Muuramen
Seurakuntakoti

Musiikissa
Juha Kuivanen

TERVETULOA!

Tilaisuuden järj. Rukouspalvelu ry ja srkt

Ma 9.9. ja 23.9. klo 18- Miesten sanaa ja saunaa raamattupiiri Mehtolassa. Ohjaajana Raine Äyräväinen, p. 040 777 0082.

Ti 10.9. klo 10–12 Ilopiiri Mehtolassa. Keittolounas ja kahvit, vapaaehtoinen maksu. Yhdessäoloo erilaisten teemojen äärellä.

Ti 10.9. klo 16.30–18.30 Neulotaan yhdessä lohtuhuivi/sukat sururyhmäläisille seurakuntakodilla. Tarvikkeet paikanpäältä. Ohjaajana Satu Lodman.

12.9 klo 17.30–20.30 Käsiyöilta Mehtolassa (Mehtolanniementie 121A). Mahdollisuus saunaa ja iltapala.

Pe 13.9. klo 10–12 Konkari Kinkomaan koululla (käynti koulun yläpihan kautta). **HUOM. Paikka vaihtunut!** Keittolounas ja kahvit, vapaaehtoinen maksu. Yhdessäoloo erilaisten teemojen äärellä.

La 14.9. klo 12- Metsähartaus kävelyretki. Lähtö klo 12 kirkonmäeltä kimppakyydein. Kävely ei ole esteetön. Retkikohde vaihtuu joka kerta. Mukaan omat eväät, istuinalusta, hyvät kengät kävelyyn ja sään mukainen vaatetus.

Ti 17.9. klo 18–19.30 Rento taideraamis seurakuntakodilla. Raamatuntekstin pohjalta kirjoitetaan, maalataan, tehdään kollaasitöitä luovasti, lempeästi ja levollisesti läträten. Mitään erityisiä taitoja ei tarvita. Tarvikkeet paikanpäältä.

19.9 klo 13–15 Askartelupiiri Mannatuvalla
To 19.9. klo 7–9 Aamupala ja hartaus- hetki seurakuntakodilla. Tule silloin kun pääset, ole sen aikaa haluat!

Su 22.10. klo 12–14 AIR-Raamis Seurakuntakodilla. Aloitamme yhteisellä lounaalla, lapsille AIR-kerho raamiksena aikana. Tervetuloa kaikki Raamatun sisällöstä kiinnostuneet, aiempaa raamattupiirikokemusta ei tarvita. Lisätietoja, Mia Hagman, p. 050 594 3238.

Ke 25.9. klo 17.30–19 Vertaisryhmä murrosikäisten vanhemmille seurakuntakodin alakerrassa! (HUOM. Paikka vaihtunut). Tule vertaistuelliseen iltaan juttelemaan yhdessä arjesta, vanhemmuudesta ja murrosiän tuomista haasteista. Tarjolla pientä iltapalaa. Lämpimästi tervetuloa!

NUORISO

Kinkomaa

To 12.9, 19.9, 26.9. klo 13–15 Torstaikerho 1.–4.- luokkalaisille seurakunnan uudessa Kinkomaan kerhotilassa (liikuntasalin viereinen aula).

Ma 23.9. Klo 17–19 Varhaisuortenilta 5.–7.-luokkalaisille seurakunnan uudessa Kinkomaan kerhotilassa (liikuntasalin vier. aula).

Keskusta

TI 17.9. ja 24.9. klo 13.30–15.30 Tiistai-kerho alakoululaisille Seurakuntakodin monitoimitilassa (alakerrassa).

LAPSET JA PERHEET

Ti 3.9, 10.9, 17.9, 24.9 klo 9–11.30 Nappulakuppila Seurakuntakodilla.

Ke 18.9 klo 17–19 Perheilta Seurakuntakodilla. Perheiltä alkavat ruokailulla klo 17–17.30. Toiminnot klo 17.30–19.

Tekemistä kaiken ikäisille: leikkejä, pelejä, kädentaitoja, aikuisille käsitöitä (ensimmäisellä kerralla suunnitellaan ja ideoidaan yhdessä) jne. Tervetuloa!

To 12.9, 19.9, 26.9 klo 9.30–11 Perhekerho seurakunnan uudessa Kinkomaan kerhotilassa (liikuntasalin viereinen aula).

Ti 24.9. klo 18 3-vuotiaiden synttärät Seurakuntakodilla 2021 syntyneille lapsille. Esiintyjänä Valto Savolainen. Koko perhe tervetuloa juhlimaan!

Ke 25.9. klo 18 10-vuotiaiden synttärät Seurakuntakodilla 2014 syntyneille lapsille.

MUSIIKKI

To 12.9., 19.9., 26.9. klo 18 Sävelsiskojen ja Virsivieljen harjoitukset kirkossa. Tämä kuoro on juuri sinulle, joka haluat laulaa, muttet kenties ole uskaltanut lähteä mukaan. Tämä kuoro on sinulle, joka olet jo ollut mukana laulamassa. Tule ja löydä yhdessä laulamisen ilo! Kuoroa vetää kanttori Johanna Laasio 22.10. asti ja kanttori Tiina Laiho jatkaa 22.10. lähtien. Tiedustelut p. 050 5943 219

Ke 11.9. alkaen klo 18 Tauonpaikka -kuoron harjoitus kirkossa.

Muuramessa tapahtuu

Ke 4.9. Kino Metso Kulttuurikeskuksessa. Esitykset klo 15.30 **The Peasants – Talonpoikia** ja klo 18.00 **Tie sydämeen.**

To 5.9. Kino Metso Kulttuurikeskuksessa. Esitykset: klo 15.30 **Piano** ja klo 18.00 **Inside Out 2.**

To 5.9. Lähimmäisen kamari kokoontuu Nuorisoseurantalolla joka torstai klo 12.00–13.45.

Pe 6.9. Mielensäpahoittajan rakkaustarinan ensi-ilta Riihivuori-Areenalla klo 19.

La 7.9. Lähiruokapäivä. Muuramesta mukana Syrjälän tila (Syrjäläntie 63) ja Niittyahon tila (Niittuahontie 60). Maa-tilojen tapahtumapäivä klo 11–14. Vapaa pääsy.

La 14.9. Luova Lava Action Nuorisoseurantalolla klo 15–17. Tapahtuma alakouluikäisille. Harjoitellaan erilaisia temppeja ja taistelukohtauksia action-näyttelijä Essi Latvalan johdolla.

Lisätietoa kunnan verkkosivuilla
www.muurame.fi/tapahtumat
www.muurame.fi/tapahtuman-ilmoitus

LÄHIMMÄISEN KAMMARI

NUORISOSEURANTALOLLA (MIKKOLANTIE 6) TORSTAISIN KLO 12–14

To 5.9. Hyvaks digihoitajat, keittöpäivä
(Kunta, Johanna Pitkälä)

To 12.9. Ulkoilua ja makkaranpaistoa
(SPR, Pirkko Vuorinen)

To 19.9. Syksyisiä säveliä ja yhteislaulua,
Anna Karjalainen, (Srk, Kikka Kataikko)

To 26.9. Yhteislaulua ja haitarimusiikkia, Riitta Reijonen
(Kunta, Johanna Pitkälä)

**Kaikille avoin
kohtaamispaikka
ilman ikärajoituksia.
Kahvila ja kerran
kuussa keittolounas.
Vapaaehtoinen maksu.**

**Lämpimästi
tervetuloa!**

Järj. Muuramen kunta, Muuramen seurakunta ja SPR

Jatkuu sivulta 1

Päärynät kypsyivät elo-syyskuun taitteessa ja luomuviljeltyinä niitä voi syödä kuorineen. Hedelmiä voi ostaa suoraan puutarhalta osoitteesta Luiskalantie 36 ja yhteyden saa puhelimitse 040 0980154.

Itse kehiteltyjä koneita

Ajatus omasta luomuruokatuotannosta syntyi kymmenisen vuotta sitten Mari Nikosen odottaessa perheen nuorimmaista. Hänen vanhempiansa maatilalla Rannankylällä oli tuolloin tulossa sukupolvenvaihdos. Oli aika päättää, mitä viljelyalalle tapahtuu.

– Halusin puutarhan, enkä missään nimessä halunnut, että pellot kasvavat täyteen pajua. Lasten myötä sitä alkoi miettiä entistä enemmän terveellistä syömistä. Tuntuu tärkeältä, että voi näyttää lapsille missä ruoka kasvaa ja että se on puhdas, ilman torjunta-aineita ja kemiallisia lannoitteita viljeltyä.

Nikonen kävi Jamkin järjestämän luomu-

Maataloudessa pitää olla jonkinlainen pellepeloton-kyky. Pitää olla monitaitoinen ja löytää omat toimintatavat.

kurssin ja puoliso kävi pian perään saman kurssin. Insinöörinä ja koneistajana aiemmin työskennellyt Olli Häkkinen siirtyi jo vuosia sitten täysipainoisesti maatalousyrittäjäksi. Osaamisesta on ollut paljon hyötyä, sillä hän on kehitellyt vanhoista koneista sopivia laitteita esimerkiksi härkäpavun rouhimiseen ja kauran kuorimiseen.

Hyvän laadun tekeminen järjestillisillä kustannuksilla on iso haaste. Mutta miksi kehitellä itse koneita, kun jalostustyön voisi teettää vieraallakin?

– Ruokaa voisi ajattaa jonnekin kuo-

rittavaksi ja sitten takaisin, mutta siinä pitäisi olla valtava volyyymi ja se pitäisi saada vielä myytyäkin pienessä ajassa. Se ei ole realistista tällaiselle pienelle toimijalle kuten me. Maataloudessa pitää olla jonkinlainen pellepeloton-kyky. Pitää olla monitaitoinen ja löytää omat toimintatavat, Olli Häkkinen kertoo.

– Jos investoi isosti uusiin koneisiin, niin voi olla, että käteen jää vain iso lasku. Ollilla on taito hyppysissä ja hän on tehnyt meidän tarkoituksiimme sopivia laitteita, toteaa Mari Nikonen.

Kaksi tilaa, kolme osoitetta

Ruokaa viljellään kahdessa osoitteessa ja perhe asuu kolmannessa Muuramen Saarikossa. Pyyppölän tilalla emännöi Nikonen. Siellä keskitytään hedelmäpuihin ja marjapensaisiin. Häkkisen vanhalla kotitilalla Laukaan Nojosniemessä isännällä on härkäpapua, kauraa ja hamppua.

Nojosniemen tilalla on kehitetty myös maatilamatkailua. Perheen 16-vuotias sai

menneenä kesänä harjoitella asiakaspalvelutaitoja ja yritystoimintaa kesäkahvilan pitäjänä pikkusisaruksensa kanssa. Satavuotiaalla päätilalla on valmistunut remontti, jonka myötä paikassa voi pitää esimerkiksi yritysten työhyvinvointipäiviä tai kokouksia.

Viljelytuotteiden tärkeimpiä asiakkaita ovat Laukaan ja Muuramen kunnat. Molemmat suosivat lähiruokaa ja kuntiin menee etenkin härkäpapua ja marjoja. Härkäpapu on noussut suosioon kasvukunnan proteiiniinlähteenä ja muuramelais-laukaalaista kuivattua härkäpapua löytyy myös kauppojen hyllyiltä. Paketin mukana tulee ruokaohjeita. Kuivatut tuotteita saa myös verkkokaupasta: nojosniementila.fi/verkkokauppa/

– Ihmiset ovat yhä terveystietoisempia ja moni sekasyöjä on lisännyt kasviksia ruokavalioonsa. Näen että siinä on tapahtunut suuri muutos viime vuosikymmenien aikana, Mari Nikonen arvioi.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Työtoverit muistavat Marja Jukkalan ystävällisenä, rauhallisena ja valtavan tietovarannon omanneena ammattilaisena. Taukokeskusteluissa Marja jutteli usein sisarustensa lapsista ja hyvistä ruokaresepteistä.

Kaavoitusarkkitehti Marja Jukkala on poissa

Muuramen kunnan pitkäaikainen kaavoitusarkkitehti **Marja Jukkala** menehtyi nopeasti edenneeseen sairauteen elokuun alussa. Hän olisi täyttänyt 57 vuotta 30.8.2024.

Kaipaamaan jäivät avomies, ystävät, sukulaiset ja työtoverit. Muuramen virastotalolla Marja Jukkala muistetaan avulias, ystävällisenä ja valtavan tietovarannon omanneena ammattiosaajana. Hänen mukanaan työyhteisö menetti paljon niin sanottua hiljaista tietoa.

Jukkalalla oli kovan ammattiosaamisensa lisäksi myös tunneälyä ja pelisilmää. Työtoverien mukaan hän osasi toimia diplomaattisesti hankalissakin tilanteissa.

– Maankäyttöön liittyvät asiat ovat usein vaikeita ja nostavat tunteita pintaan. Marja oli aina todella rauhallinen ja hän sai asiakkaat tuntemaan, että heitä on kuultu.

Jukkalan työhuoneen ovi oli auki. Työtoverit saivat apua pitkään kunnan palveluksessa olleelta kaavoitusarkkitehdiltä.

– Tekninen osasto on melko pieni työyhteisö ja hän oli avainhenkilö. Marjalla oli vankka ammattitaito ja hän oli meidän tietopankkimme. Jos hän ei jotain heti muistanut, niin kaivoi kyllä tiedon nopeasti arkistoistaan.

– Hän arvosti muiden ammattitaitoa ja osaamista. Hän muisti sanoa kiitokset ja kehui hyvin tehdystä työstä. Marja ei nostonut itseään jalustalle.

Karstulassa syntynyt Marja Jukkala opiskeli rakennusarkkitehdiksi Tampereella. Hän tuli Muuramen kunnan palvelukseen vuonna 2007. Hän oli aiemmin työskennellyt FCG:llä ja Ympäristökeskuksessa.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

KUVA: PEKKA SELL

Puolustusvoimien aluetoimistot järjestävät syksyisin asevelvollisuuslain mukaiset kutsunnat.

Tänä vuonna kutsuntavuorossa ovat **vuonna 2006 syntyneet miehet**. Lisäksi kutsuntoihin osallistuu aiemmilta vuosilta uudelleen tarkastettavaksi määrättyjä sekä ilman laillista estettä kutsunnoista poisjääneitä henkilöitä. Jokaisen kutsunnanalaisen on osallistuttava tilaisuuteen, ellei aluetoimisto ole erikseen vapauttanut häntä läsnäolovelvollisuudesta.

Muuramen kunnan kutsunnat järjestetään **torstaina 12. syyskuuta 2024 klo 9.00 Muuramen Kulttuurikeskuksella, Nisulantie 1.**

Kutsunnoissa määritetään palveluskelpoisuus ja tehdään sen perusteella päätös palveluksesta. Tilaisuudessa kutsunnanalaiset saavat tiedon palveluksensa ajankohdasta ja tulevasta palveluspaikasta. Palvelukseen liittyviä toiveita voi esittää tilaisuudessa kutsuntalautakunnalle. Palvelusajan pituus ja palvelustettava määrätään kuitenkin vasta palveluksessa koulutushaarakajson loppupuolella.

Kutsuntoihin voi valmistautua Puolustusvoimien uudessa Omalntti-palvelussa. Omalntin kautta voi esimerkiksi hakea erikoisjoukkoihin tai muihin ennen palvelusta haettavaan tehtäviin. Kirjautuminen palveluun tapahtuu verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

Hyvinvointialueen johto tavattavissa Muuramesalissa

Keski-Suomen hyvinvointialueen johtaja **Jan Tollet** ja projektijohtaja **Erkki Nikkilä** vierailevat Muuramessa torstaina 26.9.2024. Heitä voi tavata Muuramen

Kulttuurikeskuksen Muuramesalissa kello 15–16.30.

Tilaisuudessa esitellään digitaalisia terveyspalveluita. Lisäksi Tollet ja Nikkilä

kertovat tuoreimmat kuulumiset hyvinvointialueen asioista ja vastaavat kuntalaisten kysymyksiin.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Yhdessä yhteisen Muuramen puolesta

Moni on varmasti huomannut, että yhteiskuntamme on jonkinlaisen murroksen edessä ja taloudenkin kanssa on vaikeaa. Tämä luonnollisesti heijastuu kuntiin ja kaupunkeihin ja niin myös Muurameen. Olemme täällä tottuneet, että hyvin menee ja "Muurame-henki" kukoistaa. Viimeistään nyt on tervettä jokaisen ravistella ajatuksiaan ja ymmärtää, että kukoistus vaatii konkreettisia tekoja, ei pelkkiä sanoja. Jostain joudumme varmasti myös tulevaisuudessa luopumaan. Maakunnallisestikin olisi tärkeää pitää huoli, että koko Keski-Suomi pysyy kuntien ja kaupunkien yhteistyöllä elinvoimaisena ja kasvavana maakuntana. Todellisenä vaarana on, että Tampereen ja Kuopion seudut vetävät myös Keski-Suomen elinvoimamahdollisuudet itselleen.

Olemme yleisestikin tottuneet, että suomineito tarjoilee buffetpöydästään valmiina niin infran, terveydenhoidon kuin opiskelun ja kaiken siltä väliltä, mutta välillä toiset unohtaa, että jonkun on tehtävä kovastikin töitä, että tämä kaikki on mahdollista. Paikallisestikin Muuramessa on ymmärrettävä, että palvelut vaativat vastavuoroisesti yrittäjyyttä, uusia asukkaita ja työntekijöitä. Strategiamme on olla kasvukunta ja sen toivotaan tapahtuvan erityisesti työllistävän yrittäjyyden avulla. Millään sektorilla: yhdessäkään virastossa, ideologisissa yhteisöissä, yrityksessä tai yksityisessä kodissa ei ole vara laittaa hanttiin, että saamme edellä mainitut kasvun mahdollistajat pidettyä ja imettyä omaksemme, me kaikki tarvitsemme näitä!

Eriyksiitoksen ansaitsee kunnan lupapalvelut, jotka ovat menneinä vuosikymmeninä erityisesti mahdollistaneet yritysten kehittymisen ja uusien rakentajien helpon aloittamisen. Tästä meidän on erityisesti pidettävä kiinni, näillä asioilla voimme erottua ympäröivistä kunnista, kun muutto- ja laajennuspäätöksiä tehdään! Rakentajan ja yrittäjän rinnalla on kuljettava kumppanina ja ohjaajana ei punakynän heiluttajana. Projektien ja hankkeiden etenemistä pitää edesauttaa ei missään tapauksessa hidastaa ja vaikeuttaa.

Erittäin merkittävässä roolissa ovat myös kolmannen sektorin toimijat mahdollistamaan monipuolista ja elämän laatua nostavaa toimintaa eri ikäisille asukkaille. Näiden toimijoiden arvo tulee varmas-

ti myös nousemaan ja niihin kannattaa kuntatasolla tulevaisuudessakin panostaa. Näiden toimijoiden toiminta on pääsääntöisesti erittäin kustannustehokasta ja vaikuttavaa.

Suositaan paikallista ja suositellaan Muuramea. Ruokitaa mieluummin positiivista ja rakentavaa keskustelua, kuin ryvettä ikuisissa ja samoissa ongelmakohdissa, joiden korjaaminen on usein jo todettu Muuramesta riippumattomaksi. Vaikutetaan myös, kun on vaikuttamisen paikka ja pidetään yhdessä huoli, että Muurame pysyy elinvoimaisena sekä eteenpäin katsovana ja eteenpäin menevänä Keski-Suomen helmenä myös tulevaisuudessa - kaiken ikäisille, nykyisille ja tuleville asukkailleen ja yrityksilleen.

KESKUSTAN VALTUUSTORYHMÄ

Kunta myy tontteja tarjouskaupalla

Tarjolla hyviä paikkoja Seunavuoressa, Niittyahossa ja Kinkomaalla.

Muuramen kunnan syyskampanjassa kaupataan isoja omakotitontteja hyviltä paikoilta tarjouskaupalla. Syyskuusta marraskuulle jatkuva kampanja koskee kahtatoista tonttia. Tonteista viisi sijaitsee Niittyahossa, kaksi Seunavuoressa ja viisi Kinkomaalla.

Kinkomaan kohteista kaksi sijaitsee Liisalassa Pengerpolulla ja kolme Peltolammella Untamonpolulla. Molemmat ovat lähellä Kinkomaan palveluita, Ahvenlammen virkistysmahdollisuuksia ja metsäluontoa.

suuksia ja metsäluontoa.

Niittyahon tonteista neljä on Havutiellä koulun ja päiväkodin lähellä ja yksi Mänikkötiellä aivan sen vieressä. Seunavuorentontit ovat Saarikonpolun päässä lyhyen matkan päässä Rajalan päiväkodista, eikä keskustaankaan ole pitkä matka.

Isoja ja vielä isompia

Kaikki tontit ovat reilun kokoisia. Pienin, Havutiellä sijaitseva tontti, on sekin yli tuhannen neliömetrin kokoinen. Suurin on Untamonpolun yli 2700 neliömetrin palsta.

Kiinnostuneet voivat tarkastella tonttitietoja kunnan Louhi-karttapalvelussa, joka löytyy kunnan verkkosivuilta. Tontista voi tehdä tarjouksen karttapalvelussa.

Tarjouksille ei ole määritelty lähtöhintaa, mutta kunnalla on oikeus hyväksyä tai hylätä tehdyt tarjoukset. Kyseessä on niin sanottu suljettu tarjouskilpailu, jolloin tarjouksen jättäjät eivät tiedä muiden hakijoiden jättämiä tarjouksia.

Tarjousehdot

Tarjosten jättämisaika on 2.9–30.11.2024.

Tarjosten jättämisaika sulkeutuu Louhen tontinhakupalvelussa sunnuntaina 30.11.2024 kello 23.59.

Kunta myy tehtyjen ostotarjousten

perusteella tontin korkeimman hyväksytyyn hinnan tarjonneelle. Ensin kunta tekee varaus- ja myyntipäätöksen 15.1.2025 mennessä. Sen yhteydessä tarjouskilvan voittaja maksaa kauppahinnasta käsirahan, joka on tuhat euroa. Käsiraha lasketaan osaksi tontin lopullista kauppahintaa.

Lisätietoa lunastusehdoista löydät kunnan verkkosivuilta: www.muurame.fi/palvelut/omakotitalotontit/

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

TaitajienTori järjestetään jälleen Nuorisoseurantalolla

Muuramen nuorisoseuratalo Tasankolassa järjestetään 25.9. klo 13–15 kautta aikain toinen TaitajienTori. Kunta järjesti ilmaistapahtuman ensi kertaa viime keväänä ja se keräsi heti yhteen runsaasti työnantajia, työnhakijoita ja oman osaamisensa kehittämistä kiinnostuneita.

Paikalla on näytteilleasettajina muun muassa alueen yrityksiä, Muuramen kunnan työllisyyspalvelut, Gradia, Leader, Jyväseudun 4H-yhdistys ja TE-palvelut. Kevään tapahtuman tavoin järjestämme myös cv-pajan, jossa yhdessä asiantuntijoiden kanssa pääsee katsomaan työnhakuasiakirjat ajantasalle sekä kuvauttaa itsensä cv:tä varten.

Jos olet kiinnostunut tulemaan näytteilleasettajaksi ilmaistapahtumaan, ota yhteyttä työllisyyspäällikkö **Mervi Hiltuseen**: mervi.hiltunen@muurame.fi tai puhelimitse 040 553 1985. Tervetuloa mukaan!

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Toccante & Kinko Brass esittää:

Muurame goes Broadway!

Lauantaina 28.9. klo 15 Muuramesalissa

Kaksi kovaa muuramelaista, laulu-yhtye Toccante ja viihteellistä puhallinmusiikkia soittava Kinko Brass, yhdistävät ensimmäistä kertaa voimansa alkusyksyn musikaalikonsertissa! Syyskuun lopussa järjestettävässä konsertissa on tarjolla vaikuttava kattaus tuttuja ja musikaalisavelmiä niin maailman suurilta estradeilta kuin kotimaastakin. Keikalla kuullaan otteita mm. musikaaleista Wicked, Les Miserables, Mamma

Mia ja New York, New York. Vierailevana kapellimestarina tikkua heiluttaa säkenöivä Marja Ikonen suoraan suomalaisen musiikkiteatteri-skenen sydäimestä.

Konsertin kesto n. 1h
Liput 15/10€, alle 12v. ilmaiseksi

Liput ja lisätiedot:
muurame.fi/broadway
050 595 3521 (arkisin klo 9–16)

KULTTUURIN
Muurame

Soriasti koriasti

jatkuu hoivakoti Koskessa (Koskikoti) kerran kuukaudessa keskiviikkoisin.

Musiikkimuistoja yhdessä laulaen **Riitta Riikosen** (piano) seurassa, usein mukana muuramelainen soitonoppilas.
Ke 11.9., ke 9.10., ke 6.11. ja ke 4.12. Klo 13 – 13:45
Tilaisuuteen on vapaa pääsy!

KULTTUURIN
Muurame

- työnhakijat
- työnantajat
- yrittäjät

Tervetuloa hakemaan tietoutta!

25.9.2024

TaitajienTori
klo 13–15 Tasankola

- 100:lle ensimmäiselle pullakahvit
- Jokaiselle kävijälle yllätyslahja

- CV-paja paikanpäällä!
- valokuvaus klo 13-14 CV:tä varten

Työllisyyden
kuntakokeilut

Yrittäjät
MUURAME

GRADIA

MUURAME

TE-palvelut
AN-tjänster | TE services

LEADER
JyväRiihi

my
Kolme

espero

KOREILEN
ALUSVAATEOMPELIMO

LASITUSPALVELU
PIHLAVAMÄKI
PIKETTÄ LASKULMÄSSÄ VUODESTA 1980

Korjauspalvelu
Vaateilo

Kunnianhimo ajaa yrittäjää eteenpäin

Marinella Pizzerian Marina Ishnazarovan matka harjoittelijasta ravintoloitsijaksi: unelmia, haaveita ja väsymätöntä tavoittelua.

– Saavuin aikoinaan suomen kielen harjoittelijana töihin Jyväskylän maaseudulle Ränssin Kievariin. Yrittäjäksi ryhdyin vuonna 2010, kun avasin Marinella

Pizzerian Muuramen sydämeen, kertoo yrittäjä **Marina Ishnazarova**.

Muuramen Yrittäjät kuvailevat ravintoloitsijaa tarmokkaaksi ja energiseksi. Ishnazarova on pystynyt luomaan Marinellasta paikan, johon jokaisen on helppo tulla ja josta saa jokaiselle jotain. Marinellasta on kasvanut paikallisten ja ohikulkijoiden suosikkipaikka, jossa sekä perheet että yksittäiset kävijät voivat nauttia rennosta tunnelmasta ja herkullisista annoksista.

Ishnazarovan mielestä yrittäjäyhdistyksen jäsenyys antaa paljon.

– Jäsenyys paikallisessa yhteisössä antoi mahdollisuuden verkostoitua muiden yrittäjien kanssa. Saa jakaa kokemuksia sekä voi oppia toisilta. Haluan olla yksi osa ympäristöä, jossa yrittäjillä on mahdollisuus vaikuttaa yhdessä paikallisen elinkeinotoiminnan kasvamiseen.

– Marinella on ollut tärkeä askel matkaani kohti suurempia tavoitteita siirtä yrittäjien pitäjistä ravintoloitsijak-

si. En anna itseni nauttia siitä, mitä on jo saavuttanut, vaan jatkan väsymättä kohti uusia unelmia ja tavoitteita...

Yrittäjien palstalla esitellään jäsenyrittäjien toimintaa. Jos haluat esitellä omaa yritystoimintaasi, laita viestiä sihteeri.muurame@yrittajat.fi

Yrittäjäyhtälön edustalla poseeraa kirjan toimituskunnasta Yrittäjien puheenjohtaja Niko Leskinen (vas.), Kytola Instrumentsin Risto Kytölä, Muuramen yritysasiantuntija Janne Teppo, teollisuusneuvos Jorma Nokkala, tietokirjailija Timo Siukonen, leijonien Olavi Rantalainen, Martti Ronkainen, Seppo Salminen ja Pauli Autio, sekä Muuramen kunnanjohtaja Jarkko Määttä. Toimikuntaan kuuluvat lisäksi Juho Laurio (Harvia Oyj) Olavi Roivainen (Lions Club Muurame) ja kirjan taittaja Heidi Gabriellsson.

Teollisuusihmeen tarina painetaan kirjaksi

Muuramen teollisuushistoriasta kertova tietokirja on valmistumassa joulumarkkinoille. Lions Club Muuramen kirjahanke on työnimeltään Teollistuminen 1963–2024 Muuramen malliin.

Kirjan puuhamiehenä toimiva Leijona-aktiivi **Martti Ronkainen** kertoo, että tietokirjailija **Timo Siukosen** työstämä tekstisisältö on valmis ja taittotyö on parhaillaan käynnissä. Painosopimus on tehty Otavan kanssa ja kirja valmistuu marraskuiksi Jyväskylän Kirjamessuille. Kirjan ulkoasusta vastaa AD **Heidi Gabriellsson**.

–Muuramen historiakirjoissa on käsitelty vain vähän Muuramen teollisuutta ja sen merkitystä.

Kunnan ja yritysten edustajilla ei ole tällä hetkellä antaa vieraille tällaista ”kättä pidempää” muistolajaksi ja kunnan menestystarinan todistamiseksi. Idea kirjaan lähti liikkeelle keväällä 2023, jolloin tapasimme kunnan yritysasiantuntija **Janne Tepon** kanssa, muistele Martti Ronkainen.

Toukokuussa 2023 oli ensimmäinen toimituskunnan kokous ja siitä rattaat lähtivät kunnolla pyörimään. Lisäpontta hankkeelle antoi Muuramen Leijonien juhluvuosi, jota vietettiin viime vuonna.

Lions Club Muurame toimii kirjan kustantajana yhteistyössä Muuramen

kunnan ja monien paikallisten yritysten kanssa. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 67 000 euroa. Rahoituksesta 20 000 euroa on kunnan rahaa ja loput on kerätty muuramelaisilta yrityksiltä, joista 30 lähti tukemaan hanketta. Kirjassa on tukijoiden yritysesityksiä. Mahdollisesti yli jäävä rahoitusosuus ohjataan leijonien mukaan hyväntekeväisyyteen.

Historiaa ja esittelyjä

Kirjassa koostuu yli 220 sivun laajuisesta historiaosuudesta, joka painottuu moderniin aikaan. Kirjan lopussa on viitosenkymmentä sivua yritysesityksiä, jotka kertovat kirjaa tukeneiden muuramelaisyrittäjien toiminnasta.

Kirjassa ajoitetaan Muuramen ihmeel-

linen nousu maatalousvoittoisesta pikkupitäjästä teollisuuden ja yrittäjyyden dynamoksi alkaneeksi 24. Maaliskuuta 1960. Tuolloin kunnanhallitus päätti tarjota puuseppä **Raimo Rahuselle** ostettavaksi palstan kunnan mailta tehdasta varten edullisin hinnoin ja pitkällä maksuajalla.

Perusteluissa mainittiin, että yritys kykenee antamaan usealle ihmiselle työtä ja sen valmistamalla tuotteella on menekkimahdollisuuksia ulkomaita myöten. Siitä alkoi kunnan yritysten kasvu muutamasta yrityksestä noin 750:een.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN
KUVA: JARI HEIKKILÄ

Muuramessa järjestettävä perusopetus sai lasten ja nuorten huoltajilta kelpo arvosanan, mutta parantamiskohteitakin löydettiin. Kyselyyn vastasi noin kolmannes huoltajista. Kuvassa Nisulanmäen koulu Muuramen koulunmäellä.

Vanhemmat antoivat perusopetukselle arvosanan ”kasi miikka”

Vanhemmille lähetetyssä kyselyssä annettiin kiitosta opettajien ammattitaidosta, mutta kiusaamisen vastainen työ vaatii vielä kehittämistä.

Koululaisten perusopetus saa muuramelaislasten huoltajilta arvosanan 7,8 asteikolla 4-10. Kysely toteutettiin huhti-toukokuussa ja siihen vastasi 32,52 prosenttia huoltajista, eli 309 henkilöä. Aktiivisimmin vastasivat vuosiluokkia 3-6 käyvien koululaisten huoltajat.

Siirtyminen esikoulusta alakouluun tai alakoulusta yläkouluun koettiin pääsääntöisesti hyvänä. 77,6 prosenttia vastaajista arvioi, että nivelvaihe on sujunut hyvin. 3,4 prosentin mielestä se oli

Tarvitaan jämääkää mutta lempeää aikuista tai opettajaa ohjaamaan koulun arkea, luomaan turvan tunteen, jotta sosiaaliset suhteet voivat toimia hyvin.

sujunut huonosti. Hyvää palautetta annettiin etukäteen kouluun tutustumisesta, yhteisöllisistä hyvis-tunneista ja ryhmäytymisestä.

Osa vastaajista toivoi vielä enemmän ryhmäytymistä ja kaveritoiveiden huomioimista. Myös oppimisen tuen jatkumossa ja tiedonsiirrossa koettiin olleen haasteita ala- ja yläkouluun nivelvaiheesta.

Joka neljättä kiusattu

96,8 prosenttia vastaajista kertoi keskustelewansa lapsensa kanssa kouluun liittyvistä asioista lähes päivittäin. 24,6 prosenttia vastaajista kertoi, että lapsi on kokenut kiusaamista kuluneen lukuvuoden aikana.

Tyypillisiä kiusaamisen muotoja ovat nimittely, töniminen ja yksin jättäminen. Huoltajien kokemukset kiusaamiseen puuttumisesta jakautuivat. Osa koki, että tilanteisiin oli puututtu kouluilla ajantasaisesti ja keskustellen asianosaisten kanssa. Osa koki, että tilanteisiin ei ollut puututtu lainkaan. 59 % vastaajista koki, ettei kiusaamisen loppumista seurattu enää tilanteen selvittelyn jälkeen.

5,8 prosenttia lapsista oli vanhempien arvion mukaan kokenut yksinäisyyttä kuluneen lukuvuoden aikana. Kysyttäessä toiveita kaverisuhteiden synty-

misen tukemiseen, huoltajat toivoivat muun muassa aktiivista ryhmäytymistä, vaihtelevia työskentelyryhmiä ja lisää ohjattua välituntitoimintaa.

– Tarvitaan jämääkää mutta lempeää aikuista tai opettajaa ohjaamaan koulun arkea, luomaan turvan tunteen, jotta sosiaaliset suhteet voivat toimia hyvin. Koulun kehittäminen lähtee opettajien ja aikuisten kehittämisestä, arvioi eräs vastaaja.

74,7 prosenttia vanhemmista arvioi, että heidän lapsensa kokee koulun tilat turvallisiksi ja toimiviksi. 68,3 prosenttia arvioi koulun psyykkisesti turvallisiksi. Huoltajien mukaan lapsen turvattomuuden tunnetta aiheuttavat kiusaaminen, pelottavat ja sotkuiset WC-tilat sekä epäasiallinen käytös oppitunneilla.

Viestintää voi parantaa

Hyvinvointiohjaajat ovat olleet koululaisten tukena reilun vuoden ajan. Heidän työnkuvansa oli tuttu 15,9 prosentille vanhemmista ja osittain tuttu 45,9 prosentille. 38,2 prosenttia ei tuntenut heidän työnkuvansa.

Kodin ja koulun välisen viestinnän toimivuus sai huoltajilta arvosanan 3,5 asteikolla 1–5. Osa huoltajista koki viestinnän määrän riittävänä ja erityisesti positiiviset palautteet ilahduttivat. Toi-

Tule mukaan!

Ma 16.9. klo 16.30
‘Sienet, maan salaperäiset sankarit’-Mannatuvalla, Irma Heiskanen. Kasviskeitto klo 16.

Ti 17.9. klo 17-19
Lapsiperheiden puolukkaretki Mehtolassa klo 17, Leikkejä, välipalaa, saunakin lämpää. Ilmoittautuminen.

To.19.9. klo 16-18
Juuret ja Versot Perhekeskuksessa.

Ma 23.9. klo 16.30
Bingo Mannatuvalla. Keitto klo 16.

Sadonkorjuun aika on nyt: Saitko syksyn satoa yli oman tarpeen?

Meillä olisi Mannatuvalla niille käyttöä!

040 540 7811 OPAS

tarja.vilhuniemi@evl.fi

saalta moni kaipasi enemmän ajantasaista tietoa oppilaan edistymisestä ja koulun arjesta. Osa koki, että viestinnän ja palautteen määrässä oli opettaja- ja rehtorikohtaista vaihtelua. Myös huoltajien tapaamisia, kuten vanhempainiltoja, kaivattiin enemmän.

35,9 prosenttia vastanneiden koululaisista oli tarvinnut tukea oppimiseen. 66 prosenttia vastanneista arvioi tuen riittäväksi. 44,2 prosenttia ei ollut ollut lainkaan pienryhmäopetuksessa. Siirtymät pienryhmästä yleisopetukseen ja päivästoin koettiin pääsääntöisesti sujuviksi.

Huoltajakyselyn tulokset käsiteltiin sekä lautakunnassa että koulukohtaisesti henkilöstön kanssa. Keskustelujen perusteella kootaan keskeiset kehittämisen kohteet ja niihin liittyvät konkreettiset toimenpiteet.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Opettaja on luokan pomo

Heini Kokko nauttii työstään, jota on tehnyt pian 30 vuoden ajan. Kun opettajalla on homma täysin hallussa, hän voi olla myös rento ja kiva.

Heini Kokko muistaa lapsuudestaan ihanan, orvokkihajuviedeltä tuoksuneen opettajansa **Kaisa Vuorisen**. Hänellä oli hyvä ryhti ja kaunis lauluääni. Pikku-Heinistä tuli pian ikään kuin apuopettaja.

– Osasin lukea jo ennen koulun alkua, joten sain auttaa muita tunnilla. Joskus sain jopa leikkiä nukeilla. Luulen että hän on tosiaan jäänyt jonkinlaiseksi esikuvaksi minulle, Kokko muistelee Pihti-putaalla vietettyjä alakouluajojaan.

Heini Kokon suvussa on ollut paljon opettajia ja isäkin oli koulutoimenjohtaja. Näin ollen opettajan ammatti tuntui luontevalta valinnalta myös Heinille hänen varttuessaan nuoreksi naiseksi. Nyt jälkikäteen hän miettii, että toisinkin olisi voinut valita. Opettajuus on silti kutsumus, josta hän nauttii vielä lähes 30 työvuoden jälkeenkin.

– Olin kymppin tyttö hyvässä ja pahassa. Pohdin että olisin mennyt kauppaorkeestraan, mutta en osannut finanssimatematiikkaa täydellisesti, joten en mennyt pääsykokeisiin. Olin lukenut kirjoja koko kesän, mutta en silti pitänyt itseäni riittävän hyvänä, Heini Kokko muistelee.

OKL:n pääsykokeisiin hän sen sijaan meni ja pääsi opiskelemaan luokanopettajaksi. Täydellisyyttä tavoittelevasta kymppin tyttö -asenteestaan hän kertoo päässeensä eroon jo yliopistossa ja hyvä niin: työssä jaksamisessa ei ole ollut ongelmia.

Positiivisen kautta

Opettajan työ on muuttunut paljon Heini Kokon työuran aikana. Alussa oli lama-ajan vaikutuksesta valtavat luokkakoot, Heini muistelee 35 oppilaan luokkaansa.

Muutokset ovat olleet myös huonoon suuntaan. Mobiililaitteet ja lyhytvideot ovat heikentäneet lasten ja nuorten keskittymiskykyä, mikä näkyy etenkin yläkoulun arjessa. Kokko puhuu kuitenkin lämpimästi itselleen tutun Kinkomaan koulun tunnelmasta. Alakoulussa lieveilmiöt eivät näy yhtä voimakkaasti.

– Luokan ilmapiiri on minulle hirveän tärkeä asia. Jaksan työssä, kun luokassa on myönteinen ilmapiiri, jossa ei kiusata. Homma toimii hyvin silloin, kun opettaja on luokassa auktoriteetti. Minulla ei ole ollut vaikeuksia ottaa auktoriteettiasemaa.

– Luokassa on tärkeää, että jos tulee ongelmia, niin niistä keskustellaan ja näin aukaistaan sosiaalisia tilanteita. Luokassa on sovitut säännöt, joita kaikkien täytyy noudattaa.

Heini Kokon periaatteisiin kuuluu, että luokan oven avatessaan hän on aina hymyilevä, iloinen opettaja. Jos tunnilla tulee hankaluuksia, on mahdollista kääntää ruuvia tiukemmalle. Opettaja on pomo luokassa, mutta hänen on oltava myös huumorintajuinen ja joustava, jotta homma toimii. Hän yrittää aina ensin positiivisen kautta.

– Jos luokkaan menee valmiiksi pahalla tuulella, niin se menee varmasti pieleen.

Heini Kokko toimii luokanopettajana Kinkomaan koulussa.

Sen sijaan, jos olen iloinen, niin oppilaat todennäköisesti haluavat pitää minut iloisena. Uuden luokan kanssa ei voi kuitenkaan lähteä liikkeelle niin, että luokassa hassutellaan. Ensin pitää opettajalla olla homma hanskassa, siis täysin hanskassa. Vasta sen jälkeen voi olla rennompia opettajia. Ja silloinkin minun sanani on lopullinen laki, Heini Kokko tiivistää.

Vaikka Kinkomaalla ei juuri kiusaamista ilmene, Heini Kokko on hyvin huolissaan ilmiöstä Suomen kouluissa. Kiusaaminen on usein vaikeasti havaittavaa pois jättämistä ja syrjimistä. Kokon mukaan nykyään yhä useammilla oppilailta on ongelmia empatiakyvyn kanssa. Toisaalta jotkut ovat tunnetaitoiltaan parempia kuin lapset takavuosisikymmeninä.

– Siihen on revennyt sellainen railo sosiaalisten taitojen suhteen ja se näkyy koulujen arjessa, Kokko arvioi.

Yhteiskunta on muuttunut

Heikentyneet Pisa-tulokset perustuvat peruskoulunsa päättävillä tehtyihin testeihin. Kehitys huolestuttaa alakoulun opettajaakin.

– Tulokset kertovat yhteiskunnan muutoksesta. Olen huolissani tästä yleisestä kehityksestä, jossa koulutuksella ei nähdä merkitystä, numeroilla ei ole väliä, opettajia ei arvosteta, opettajilla ei ole auktoriteettia, Kokko luettelee.

Opettaja kertoo, että hyviäkin muutoksia nuorissa on tapahtunut. Esimerkiksi alakouluikäisten poikien sanavarasto on kehittynyt ja oppilaat ovat rohkeampia esiintymään ja kertomaan mielipiteensä. Tällä hetkellä Kokko opettaa neljättä luokkaa, mutta yleensä hän on viides- ja kuudesluokkalaisten opettaja. Hän kantaa huolta yläkouluun lähtevistä.

– Meiltä saattaa lähteä hyvin menestyviä, hyvin kouluun suhtautuvia lapsia seiskalle. Seuraavan kerran kun kuulen entisistä hyvistä oppilaistani, on joidenkin koulumenestys lähtenyt alamäkeen.

Yleisesti yläkoulun opettajat sanovat, että nykyään tulee heikompaa oppilainesta kuin ennen.

Opettaja auttaa oppimaan

Heini Kokon mukaan oppikirjasisällöt ovat nykyään aiempaa kevyempiä. Siksi opettajalla on enemmän vastuuta haasteiden tarjoamisesta edistyneille oppilaille. Ilmiöoppiminen on asia, jota monet opettajat ovat kritisoineet viime vuosina. Heini Kokolla ei ole sen suhteen moittimista.

– Aloitin luokanopettajana vuonna 1994 Jyväskylän Pohjanlammen koulussa. Se oli kokeilukoulu ja yhteistyötä tehtiin Jyväskylän yliopiston kanssa. Uusi opetussuunnitelma vastaa pitkälti sitä, mitä teimme Pohjanlammen koulussa 30 vuotta sitten. Silloin sitä kutsuttiin kokonaisoppimiseksi, nykyään ilmiöoppimiseksi.

– Mielestäni on hyvä, että oppilaat nähdään aktiivisina toimijoina. Ilmiöoppimiseen kuuluu, että aihetta tutkia ja tulkita monelta kantilta. Esimerkiksi

JUTTUSARJASSA ESITELLÄÄN
ERILAISIA AMMATTEJA
HAASTATTELEMALLA TEKIJÖITÄ.

historian oppiaineessa oppilaat voivat aineiston pohjalta tehdä vaikkapa näytelmän tai kuvataidetta.

Opettajan työ tarjoaa Heinille edelleen mukavia haasteita, on inspiroivaa ja mielenkiintoista. Hän kertoo tulevan sa joka päivä mielellään töihin.

– Opiskelemaan ohjaaminen on minulle tärkein juttu. Opetan lapsille opiskelutaitoja ja innostan heitä. Se on innostavaa minullekin.

TEKSTI JA KUVA ANSSI KOSKINEN

Heinin työpäivä

8.20	Saavun koululle ja nappaan kahvikupillisen.
8.30	1. tunti alkaa: matematiikka puolikkaan ryhmän tunti
9.15	5 minuuttia taukoa. Wilmaan poissaolomerkinnät.
9.20	2. tunti: Englantia
10.05	Välituntivalvonta ulkona 15 min.
10.20	3. tunti: Yhteisopettajuustunti 4A ja 4B yhdessä: Jussi-ope Juha-ohjaaja ja minä. Luen oppilaille ääneen kirjaa (Harry Potter). Katsotaan Ylen Triplet -sivustolta uutisia. Aiheina Islannin tulivuoripurkaus ja Tanskan uusi kuningas sekä Suomen presidentinvaalit. Kekustelua aiheesta: kenellä on vaikutusvaltaa valtion asioihin. Presidentin, kuninkaan ja pääministerin valtaoikeudet ja tehtäväkuva. Käydään läpi tulevan viikon aikataulu ja tavoitteet.
11.05	Ruokailu
11.30	Tauko opehuoneessa kahvia ja naurua sohvalla.
11.45.	4. tunti: Äidinkieli
12.30	Koulupäivä päättyy. Yleissunnittelua, matikan kokeen korjausta, sähköposteja, Wilma-merkintöjä.
14.40-15.50	YS eli opettajakokous.

Eläinsuojelutoiminta oli Karajalehdolle ennestään tuttua, sillä hän oli työskennellyt Suomen eläinsuojeluyhdistyksen eläinsuojeluvalvojana. Työssään hän sai vaikuttaa eläinten hyvinvointiin. Se jäi kuitenkin usein kaivelemaan, että työn lopputulos jäi yleensä arvoitukseksi. Nykyisessä työssään hän saa vaikuttaa eläimen kohtaloon konkreettisesti.

”Soittakaa Karajaan!”

Muuramelaisten löytöeläimet toimitetaan Jyväskylän Leppälahdella toimivaan Karajan löytöeläinkotiin. Yrittäjä Katri Karajalehto rakastaa eläimiä ja pärjää yleensä ihmistenkin kanssa.

Kuvitellaan tilanne, jossa satunnainen muuramelainen saa irtokoiran kiinni kylänraitilta. Hän kyselee Facebookissa omistajan perään, mutta vastausta ei heti kuulu.

– Aika pian joku kirjoittaa että ”vie-kää Karajalle tai soittakaa Karajaan”. Siitä on tullut lentävä lause ja juuri siihen olen pyrkinytkin, kun yrityksen perustin ja nimesin. Se on suuhun sopiva nimi, kaikki tietävät nykyään Karajan, naurahtaa löytöeläinkotia pitävä **Katri Karajalehto**.

Jyväskylän Leppälahdessa kotitalallaan yritystoimintaa pyörittävän Katri Karajalehdon toiminimi on Karaja Works ja se pitää sisällään paljon muutakin kuin löytöeläintoimintaa. Samassa pihapiirissä toimii myös lemmikkihoitola, minkä lisäksi Karajalehto tekee tieisännöintiä.

Vapaaehtoispuolelta toimiva Villi Karaja ry puolestaan perustettiin auttamaan avun tarpeessa olevia luonnonvaraisia eläimiä. Luonnonvaraisille eläimille on tilan navetassa oma osionsa.

Muuramen sopimuskumppani

Katri Karajalehdolla on löytöeläintoiminnan järjestämistä koskeva sopimus Jyväskylän, Muuramen, Laukaan, Konneveden ja Hankasalmen kanssa ja kunnat maksavat hänelle kuukausikorvausta. Sopimus on nykyään toistaiseksi voimassa oleva, mikä turvaa jatkuvuuden. Leipä ei ole leveä, mutta sillä päästään eteenpäin.

– Sen päälle tulevat lemmikkien omistajilta perittävät eläinten hoitomaksut,

”Aiemmin minun piti periä kulut asiakkailta ja aika usein jäi saamatta. Ihmiset, joiden lemmikkejä otetaan huostaan, ovat usein maksukyvyttömiä.”

joiden turvin päästään nollille. Hoitolan avulla päästään plussalle, Karajalehto ynnäilee.

Toiminta ei hänen mukaansa pyöri ilman lahjoituksia, joita tulee myös yksityisiltä ihmisiltä. Lahjoitukset ovat ruokaa, lääkkeitä ja tekstiilejä kuten pyyhkeitä ja peittoja.

Karaja Worksilla on myös huostaanotettuja lemmikkejä, jotka tulevat hoitoon viranomaisten kautta. Karajan kannalta huostaanottoa auttaa nykyään uusi hyvinvointilaki. Sen ansiosta viranomaisen perii huostaanotetuista eläimistä koituneet kulut suoraan näiden omistajilta.

– Aiemmin minun piti periä kulut asiakkailta ja aika usein jäi saamatta. Ihmiset, joiden lemmikkejä otetaan huostaan, ovat usein maksukyvyttömiä, Karajalehto toteaa.

13 sviittiä ja lisää tulee

Karajalla on tällä hetkellä 13 vanhaan navettaan rakennettua majoitustilaa eläimille. Katri Karajalehto ei sano niitä häkeiksi, vaan sviiteiksi. Lisää on rakenteilla.

– Rakennan seuraavaksi villikissanpennuille tarkoitettua sviitin. Sen idea on, että ovelta yltää kädellä joka puo-

lulle sviittiä. Jos pennut pääsevät pakoon perimmäisiin nurkkiin, niin niitä pelottaa vielä enemmän. Käsittely on tärkeää, Karajalehto kertoo.

Löytöeläinpuolella kelien lämpeneminen näkyy heti toiminnan vilkastumisena.

– Ihmiset availevat kotiensa ovia ja ikkunoita ja kohta saan hakea kissoja ympäri kylää. Koiria tulee harvemmin löytöeläinpuolella, koska ne löytävät omistajansa sosiaalisen median avulla.

Löytöeläinpuolella tammi-helmikuu

on vuoden hiljaisinta aikaa, mutta huostaanottoja tulee ympäri vuoden. Haastatteluhetkellä Karajalla on kaksi huostaanotettua eläintä. Eläimet tulevat valvontaeläinlääkäriltä tai poliisilta.

– Voi olla hyvin hiljaista, mutta sitten käydään hakemassa jostain kaksiosista 37 kissaa tai viisi koiraa ja yhtäkkiä tilanne on erilainen. Se ei näy julkisuuteen, Katri Karajalehto sanoo.

Ihmiset voivat olla työn haaste

Huostaanotot ovat arkaluontoisia ja usein tunnepitoisia asioita. Joskus huostaanotettujen lemmikkien omistajat syyttävät Karajalehtoa julkisesti jopa eläinten varastamisesta. Tällaisiin syytöksiin hän ei voi vastata vaitiolovelvollisuuden vuoksi. Katri Karajalehto tekee työtään rakkaudesta eläimiin, mutta ihmiset ovat aika ajoitin työn raskas puoli.

– Kun näkee mitä ihmiset tekevät eläimelle, joka on heidän vastuullaan, niin se tuntuu aina pahalta. Eläimillä voi olla hoitamattomia sairauksia, pitkiä kynsiä, ihoon asti huopaantuneita turkkeja ja suut niin huonossa kunnossa, että voi käsin poimia hampaita, Karajalehto luettelee.

– Ymmärrän että ihmisillä on elämähallintaongelmia, mutta ei avunpyyntö maksa mitään. Se puoli tässä työssä riippoo välillä tosi pahasti, eläinten kaltoinkohtelu.

– Moni ajattelee, että Karaja on surullinen paikka. Minusta se ei ole ollenkaan niin. Kun eläin pääsee tänne, sillä on sen jälkeen kaikki hyvin. Kynnet leikataan, saa ruokaa, pääsee lääkäriin. Tai sitten voi

“Muuramelaiset toimivat tosi hyvin näissä asioissa. Siellä on maalaisjärki tallessa. Usein riittää, että neuvon puhelimesta tai lupaan tuoda loukun seuraavana päivänä.”

olla, että lopetetaan ja kärsimys päättyy.

Muuramelaisille ruusuja

Karaja tekee työtään laajalla alueella Hankasalmelta, Pohjois-Savon rajalta aina Jyväskylän eteläisiin kyliin asti. Joskus ihmiset eivät ymmärrä, ettei hän ole välittömässä lähtövalmiudessa esimerkiksi loukun kanssa. Työt voivat olla kriittisellä tavalla kesken esimerkiksi löytölässä tai hoitolassa. Tai kenties Karajalehto on juuri suorittamassa työtehtävää toisella puolella toimialuettaan.

Muuramelaiset saavat kuitenkin ruusuja ymmärryksestä ja joustavuudesta.

– Muuramelaiset toimivat tosi hyvin näissä asioissa. Siellä on maalaisjärki tallessa. Usein riittää, että neuvon puhelimesta tai lupaan tuoda loukun seuraavana päivänä. Myös Muuramessa toimivan kunnaneläinlääkärin kanssa yhteistyö toimii erinomaisesti, Katri Karajalehto kiittää.

TEKSTI JA KUVAT: ANSSI KOSKINEN

Käräjämiehestä ja eläinrakkaudesta liikkeelle

Katri Karajalehto syntyi aikoinaan leppälahtelaiseen Lehtosen perheeseen. Hän vaihtoi nimensä Karajalehdoksi vasta reilu vuosi sitten ja on Suomen ainoa kyseisen sukunimen kantaja. Sekä sukunimen että yrityksen nimen tarina juontaa juurensa vuosien taakse.

– Ensimmäisen aviomieheni isän isän nimi oli alun perin Käräjämies ja mieitimme aikoinaan, että siinäpä hieno nimi. Ei otettu sitä käyttöön, mutta se jäi takaraivoon pyörimään, Katri Karajalehto muistelee.

Hänen ensimmäinen aviomiehensä kuoli syöpään alle kolmekymppisenä. Elämä liikkui eteenpäin.

Syksyllä 2014 Katri Karajalehto oli tekemässä kotitilallaan sukupolvenvaihdosta silloisen puolisonsa kanssa. Tarjoituksena oli jatkaa karjanhoitoa.

Samaan aikaan käynnistyi kuitenkin Jyväskylän kaupungin kilpailutus löytöeläintoiminnan järjestämisestä. Karajalehdolla oli ennestään kokemusta eläintensuojelutyöstä ja hän koki sen omakseen. Niinpä pariskunta päätti kokeilla, miten kynnet pitäisivät uudessa haasteessa.

– Otettiin riski, alettiin tekemään paikkoja lemmikkieläimille. Laitoin tarjouksen ja kolme viikkoa ennen vuoden vaihdetta saatiin tieto, että voitimme. Siinä tuli kiire, kun meillä oli ollut vielä mar-

raskuussa vasikoita täällä ja sopimus alkoi tammikuun alussa 2015. Siitä se kuitenkin lähti, Karajalehto muistelee.

Uuden löytöeläinlaitoksen nimeksi tuli suuhun sopiva ja napakka Karaja. Tai oikeastaan Karaja Works. Se on saateenvarjo, jonka alle mahtuu muutakin toimintaa. Idea lähti Käräjämiehestä.

– Otin ään pisteet pois ja lyhensin. Meille tuli myöhemmin ero ja niinpä viime vuonna vaihdoin nimeni Karajalehdoksi. Olen Suomen ainoa sen niminen.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Karajan vinkit irtokoiran kiinniottoon

- Avaa auton ovi tai takaluukku. Moni koira hyppää kyytiin.
- Tee itsestäsi “kauhean kiva”. Puheääni falsettiin.
- Mene kyykkyyyn, olet lähestyttävämpi.
- Kinkkupaketti toimii aina.

LÄHDE: KATRI KARAJALEHTO

Sotkuihin puututaan tapaus kerrallaan

Kiinteistön omistajalla on velvollisuus pitää pihansa kunnossa. Kunta voi tuomita uhkasakon, jos todettuja ongelmia ei korjata. Harvinaisissa tapauksissa asiaa käsitellään hallinto-oikeudessa.

Naapurin kiinteistön epäsiisteys herättää toisinaan ärtymystä muuramelaisissa. Kunta saa jonkin verran yhteydenottoja asian tiimoilta eri puolilta Muuramea. Ongelmiin puututaan sitä mukaa kun niitä tulee ilmi, kertoo Muuramen kunnan vs. rakennustarkastaja **Juho-Matti Peltokangas**.

– Meillä resurssit on keskitetty lupien käsittelyyn ja rakentamisen valvontaan. Jatkuvaa valvontaa tehdään epäsäännöllisemmin. Reagoimme sitä mukaa kun saamme ilmi, Peltokangas kuvailee toimintatapoja.

– Yleensä otamme yhteyttä kiinteistön omistajaan, kerromme yhteydenotosta syyn ja että tulemme käymään kiinteistöllä. Suurimmassa osassa tapauksia yhteydenotto tai kehoituskirje riittää. Jos toimenpiteisiin ei kuitenkaan ryhdytä, siirretään asia elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunnalle (elka) hallintopakkomenettelyyn, Peltokangas jatkaa.

Jos määräaikaan mennessä ei tapahdu vaadittavia muutoksia, voi elka-lautakunta asettaa uhkasakon ja tuomita sen voimaan. Sen summa kasvaa kuukausittain, kunnes ongelmat on korjattu. Joissain tapauksissa asian käsittely menee Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen asti.

Jätteenpolto kielletty

Tonteilla tavataan monenlaisia ongelmia rakennusjätteistä autonromuihin ja kodinkoneisiin. Myös tonttien rajat ylittävät rakentaminen ja istutukset, tai esimerkiksi puutarhajätteen vieminen

naapuritontin puolelle voivat olla syynä yhteydenottoon.

Tontin omistajan tai haltijan tulee huolehtia rakennustensa kunnosta, tontin siisteydestä ja tonttiliittymän talvikunnossapidosta. Tontit ja rakennuspaikat on pidettävä niiden käyttötarkoituksen ja ympäröivän alueen maankäytön edellyttämässä kunnossa.

Rakennusjätteitä ei saa laittaa kotitalousjätteiden sekaan. Lisäksi on syytä muistaa, että jätteiden hävittäminen kotona polttamalla on kielletty. Kodin takassa tai muussa tulipesässä saa polttaa käsittelemätöntä puujätettä, risuja ja oksia sekä vähäisiä määriä paperia, pahvia ja kartonkia.

Jätteidenavopolttoonkielletty. Asema-kaavan ulkopuolisilla alueilla saa kuitenkin polttaa avopolttona vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia sekä maa- ja metsätaloudessa syntyviä vaarattomia polttokelpoisia jätteitä (kuivia olkia ja käsittelemätöntä puujätettä).

Polttaminen ei saa aiheuttaa naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveystahaitta. Jätteen polttokielto ei koske selaisista jätettä, jonka polttoon on saatu

ympäristölupa tai muu viranomaisen hyväksyntä.

Mustankorkea ynnä muut

Erilaisia jätteitä vastaanotetaan Mustankorkean jäteasemalla Jyväskylässä. Mustankorkealla vastaanotetaan puutarhajätettä ilmaiseksi toukokuun ajan. Muina aikoina kuormasta menee pieni maksu.

Lisäksi lajittelupihalla vastaanotetaan ilmaiseksi monenlaista ongelma-jätettä, kuten autonrenkaita ja liottimia. Suuremmista kuormista voidaan periä näissä maksua. Kodinkoneita voi viedä ilmaiseksi paitsi Mustankorkealle, myös niitä myyvien kodinkoneliikkeiden keräyspisteisiin.

Sähkölaitteita ja vaarallisia jätteitä vastaanottava Mustankorkean kierrätysauto vierailee Muuramessa Halpa-hallin parkkipaikalla tänään keskiviikkona 4.9. kello 18.30–20.

Muuramessa ja lähialueilla on lisäksi Rinki-jätepisteitä, joissa vastaanotetaan esimerkiksi lasia, metallia, vaatteita, paperia ja muoviva. Muuramen pisteet sijaitsevat kirkonkylässä ja Kinkomaalla. Pisteitä on myös Säynäsalossa ja Keljon-

kankaalla. Löydät lisätietoja Rinki-lajittelupisteistä verkosta:

rinkiin.fi/lajittelu-kotona/ekopisteet/
TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Vaarallisia jätteitä voi viedä kierrätysautoon

Mustankorkean kierrätysauto kiertää kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa. Kierrätysauto vastaanottaa ilmaiseksi asukkailta vaarallisia jätteitä ja sähkölaitteita. Tänä syksynä kierrätysauto on liikkeellä 20.8.-4.9.2024. Myös aika-aulua on uudistettu tälle syksylle.

Auto pysähtyy Muuramen Halpa-Hallin parkkipaikalla keskiviikkona 4.9. klo 18.30-20. Kierrätysautoon voi viedä ilmaiseksi vaarallisia jätteitä maksimissaan 50 kg/littraa/asukas. Tuo vaaralliset jätteet aina alkuperäisissä pakkauksissaan. Sähkölaitteiksi luetaan kaikki kodinkoneet ja laitteet, jotka toimivat verkkovirralla, paristoilla, akuilla tai aurinkoenergialla.

Ystävät ulkoiluttivat ikäihmisiä Muuramessa ja Kinkomaalla

KUVA: PEKKA SELL

SPR ulkoilutti ja piti seuraa vanhuksille Muuramessa ja Kinkomaalla toissa viikolla. Jos haluat SPR-ystävän tai haluat itse ryhtyä ystäväksi, niin ota yhteyttä ystävävalityksestä vastaavaan työntekijään Päivi Honkoseen p. 050 594 3229 tai paivi.honkonen@evl.fi

Auli Pitkänen kertoo, että tärkeintä hänelle on aina ollut edistää ruohonjuuritason seuratoimintaa, jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus päästä mukaan hyvään harrastukseen ja kehittyä omalla tasollaan ja samalla kasvaa aktiiviseksi kansalaiseksi. Pikkuseurojen lisäksi tyttö- ja naiharrastajien toimintamahdollisuuksien kehittäminen ja edistäminen on aina ollut lähellä Aulin sydäntä.

Yrityksen aktiiveille kunniamerkkejä

Muuramen Yritys palkitsi ansioituneita ja pitkän vapaaehtoisuran seurassa tehneitä toimijoita kevätkokouksensa yhteydessä toukokuussa.

Eero Kortteinen palkittiin Opetus- ja Kulttuuriministeriön myöntämällä Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansiomitalilla kullatuin ristein pitkäjänteisestä ja pyyteettömästä muuramelaisien terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tekemästään työstä.

Ari Hakanen palkittiin Suomen Painiliiton myöntämällä pronssisella ansiomerkillä pitkäjänteisestä, useassa sukupolvessa toteutetusta painin edistämistyöstä.

Auli Pitkänen palkittiin Suomen Palloliiton myöntämällä kultaisella ansiomerkillä merkityksellisestä työstään paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen jalkapallotoiminnan edistämiseksi.

Mitä Muuramessa voi harrastaa tänä syksynä?

Harrastusmessuja ei tänä vuonna voitu järjestää. Voit kuitenkin lukea harrastusvinkkejä syksyyn tästä artikkelista.

Harrastusmessut on perinteisesti järjestetty Muuramen Kulttuurikeskuksessa ja sen pihamaalla elokuun puolivälissä. Tänä vuonna messut jouduttiin valitettavasti perumaan Monitoimitalon työmaan vuoksi.

Tässä artikkelissa pääset kuitenkin hieman Harrastusmessujen tunnelmaan, listamme syksyn harrastusmahdollisuuksia, joihin ehtii vielä ilmoittautua:

Kulttuurin nälkään

Kansalaisopiston ryhmiin ilmoittautumiset alkavat porrastetusti 19.8. – 22.8. osoitteessa uusi.opistopalvelut.fi/jyvaskyla

Muuramen kurssitarjonnassa on monipuolisesti liikuntaa, kädentaitoja, sanataidetta ja kirjoittamista, soiton- ja laulunopetusta sekä muutamia uutuuskursseja. Kirjaston tarjonnassa mm. sanataidetta vauvoille ja taape-roille sekä aikuisille. Kielitarjontaan lukeutuvat italian kurssit. Huomaathan, että kansalaisopiston kuvastoa ei enää julkaista vaan kaikki kurssitiedot löytyvät verkosta. Muuramen kirjaston asiakaspalvelusta voit myös kysellä lisätietoja kursseista.

Muuramen kirjastossa kokoontuu lukupiiri. Kirjasto toimii monen harrastuksen tukena lainaamalla erilaisia harrastusvälineitä. Tutustu kirjaston tarjontaan: www.muurame.fi/palvelut/lukemaan/

Gradian taiteen perusopetusta tarjotaan muuramelaisille lapsille ja nuorille musiikissa ja tanssissa. Muuramen harmonikan soiton opetuksessa on vielä vapaita paikkoja, muut ryhmät kokoontuvat Jyväskylässä. Lisätietoja tästä www.gradia.fi/hae-opiskelemaan/musiikki-ja-tanssi-harrastuksena

Kuvataidekoulun opetusta järjestetään sekä Kinkomaan että Mäkelänmäen kouluilla 6–16 vuotiaille. Syyskau-

Muuramessa voi harrastaa yhtä ja toista, sillä meillä on useita aktiivisia urheilu- ja liikuntaseuroja, yksityisiä liikunta-alan yrityksiä, sekä monia kunnan järjestämiä aktiviteetteja. Myös kansalaisopiston, kuvataidekoulun ja seurakunnan tarjontaan kannattaa tutustua mitä pikimmiten.

si on jo alkanut, mutta ryhmiin otetaan vielä mukaan. Ilmoittautuminen kunnan verkkosivuilla.

Musiikkileikkikoulu, muskari jatkaa toimintaansa Perhekeskuksella tiistaisin.

Muuramesta löytyy myös Piacellon monipuolista musiikinopetusta. Piacello toimii vanhan kansakoulun rakennuksessa.

Liikettä niveliin

Liikuntamahdollisuuksia Muuramessa järjestävät kunta, kansalaisopisto, muuramelaiset liikuntaseurat sekä yritykset. Lisätietoja:

- Boreal hanmoodo www.facebook.com/borealhanmoodomuurame
- Koripalloa www.mubasket.fi/

- Voimistelua, tanssia, aikuisten ryhmäliikuntaa www.muuramensyke.fi/ ilmoittautuminen
- Salibandya, jalkapalloa, painia www.muuramenyritys.net/
- Kuntosali ja aikuisten liikunta www.alivekeskus.fi/
- Riihivuoren toiminta www.riihivuori.fi/
- Kunnan yhteistyöryhmät Alive-kuntosalilla www.alivekeskus.fi/ajankoh-taista/kunnanryhmat/
- Kunnan järjestämä ikääntyneiden liikuntakerho kokoontuu nuorisoseurantalolla tiistaisin 3.9.-29.10. (ei vko 42) klo 13-13.45 (täynnä) sekä klo 14-14.45 (tilaa). Hinta on 30€/kausi. Ilmoittautuminen puhelimitse numeroon 040 559 2763.
- Kunnan järjestämä aikuisten liikuntakerho kokoontuu Rajalan liikuntosalissa keskiviikkoisin 4.9.-30.10. (ei vko 42) klo 15.45-16.45. Hinta 30€/kausi. Ilmoittautuminen puhelimitse numeroon 040 559 2763.

Vielä lisäksi?

Lapsiperheille avointa päiväkotitoimintaa sekä mm. MLL:n perhekerhoja Muuramen perhekeskuksella www.muurame.fi/perhekeskus/

Eikä tässä vielä kaikki, lisäksi Muuramesta löytyy suuri määrä erilaisia järjestöjä, yhdistyksiä ja muita toimijoita, jotka toivottavat ilomielin mukaan toimintaansa www.muurame.fi/palvelut/muuramelaisia-jarjestoja/

Entä oletko ajattelut, että vapaaehtoistoiminta voisi olla yksi harrastus? Vapaaehtoistoiminnasta voit lukea tarkemmin tästä www.muurame.fi/vapaaehtoistoiminta/

Edustatko Sinä yhdistystä tai yritystä, joka järjestää Muuramessa mukavaa harrastustoimintaa? Jos haluat tietosi mukaan kunnan verkkosivuilta löytyvään listaukseen, ota yhteyttä: johanna.pitkala@muurame.fi

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN JA JOHANNA PITKÄLÄ
KUVA: 123RF

Kansalaisopiston vauvaryhmissä on tilaa

Muuramen kunnankirjaston tiloissa kaikuvat keskiviikkoamuisin runoleikin rytmit, kun Jyväskylän kansalaisopiston vauvasanataideryhmät valtaavat kirjaston lastenosaston satutilan. Vauvaryhmiä on tarjolla 1-12-kuukauden ikäisille vauvoille. Ryhmät käynnistyvät syyskuun ensimmäisellä viikolla, mutta mahdollisille vapaille paikoille voi ilmoittautua mukaan myöhemminkin.

Vauvasanataide tukee varhaista vuorovaikutusta. Vastasyntyneiden ryhmässä runoja leikitään vauvan ehdoilla. Jo liikkumaan lähteneet vauvat innostuvat rytmikkäämmistä marakassi- ja rummuttelurunoista sekä yhteisestä liikkeestä oman aikuisen kanssa.

Sanataideryhmä on kohtaamispaikka vauvaperheille. Runoleikkien lämmön ja riemun lisäksi ryhmästä löytääkin vertaistukea vauva-arjen eri vaiheisiin.

Ryhmiä aikuisille Muuramessa

Jyväskylän kansalaisopisto järjestää Muuramessa paljon erityisesti aikuisille suunnattuja kursseja. Tarjolla on esimerkiksi kirjoittamiseen innostava LUMOavat sanat -kurssi, lapsen ja aikuisen yhteinen käsityöpaja, lavista, joogaa tai italian kielen opintoja.

Kaikkiin ryhmiin ilmoittaudutaan osoitteessa uusi.opistopalvelut.fi/jyvaskyla

TEKSTI: ELINA MÄKINEN

KUVA: HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN

Tavallisten ihmisten tarinoita

Mainostoimisto Jolen yrittäjä Joel Hietala keksi tuotteen, joka on Suomessa vielä harvinaisuus -hän dokumentoi tavallisten ihmisten tarinoita jälkipolvien muistoksi.

Muuramelainen elokuvantekijä **Joel Hietala** kuvasi serkkujensa kanssa kotikutoisia elokuvia jo pikkupoikana. Oikeastaan hänestä piti kuitenkin tulla isona opettaja. Savitaipaleella varttuneen Joelin vanhemmat ovat opettajia, samoin kaikki kolme sisarusta. Niinpä Joelkin haki ja pääsi Jyväskylän yliopistoon opiskelemaan kieltenopettajaksi.

Ensin piti kuitenkin suorittaa asevelvollisuus, ja se osoittautui vedenjakajaksi nuoren miehen taipaleella.

- Olin kuukauden intissä Vekaranjärvellä kunnes huomasin, että se ei ole minun paikkani. Pääsin sivariin yliopistolle kasvatustieteiden ja psykologian tiedekuntaan, ja siellä huomasin, että opiskelen oikeastaan ihan väärää alaa. Ei minusta sitten tullutkaan opettajaa, Hietala muistelee.

Joelin onnistui vaihtaa pääainetta. Viime keväänä hän valmistui Jyväskylän yliopistosta filosofian maisteriksi pääaineenaan kognitiotiede ja sivuaineenaan psykologia.

Entä ne työt sitten? Hän on tehnyt lapsuuden intohimostaan ja nuoruutensa sivutulosta ammatin: viime syksystä lähtien Hietala on työskennellyt täyspäiväisesti yrittäjänä omassa mainostoimistossaan. Helmikuusta lähtien yrityksen ja yrittäjän kotipaikka on ollut Muurame.

Tervamäessä sijaitsevan paritalon puolelleen työhuoneesta löytyy yhden miehen firma, mainostoimisto Jole. Se tekee nettisivuja, applikaatioita, striimauksia ja tietysti videoita esimerkiksi yrityksille ja yhteisöille. Viimeisimpänä aluevaltauksena ovat yksityishenkilöille tehtävät dokumenttielokuvat. Joel Hietala kuvailee itseään tarinankertojaksi.

Muistoja jälkipolville

Mutta hetkinen! Teettävätkö tavalliset yksityishenkilöt todellakin dokumenttielokuvia omasta elämästään? Joel Hietala hymähtää, että kysyntää on yllättävän paljon.

-Entiedätekeekö Suomessa kukaan muu

Vapaa-ajallaan Joel Hietala liikkuu mielellään luonnossa, mutta myös säveltäminen on lähellä sydäntä. Hän tekee musiikkia kanadalaisen kumppanin kanssa nimellä Arctic Rose.

tällaista palvelua, mutta ulkomailla sitä on jonkin verran. Ainiaan-dokumenttipalvelussa on kyse siitä, että kuvaan ihmisten muistoja talteen. Yleensä kuvattavana on vanhempi ihminen ja tilaajina ovat hänen läheisensä. Elokuvan kesto riippuu paljon siitä, miten paljon kerrottavaa on. Tunti on aika tyypillinen mitta.

Hietala toteaa, että harvassa tuotteessa sen arvo kasvaa ajan kuluessa. Muistot ovat kuitenkin sellainen asia.

- Video ei ehkä tunnu miltään heti kun sen on kuvannut, mutta kymmenen tai kahdenkymmenen vuoden päästä, kun haastateltu ihminen on jo jatkanut matkaansa, sen arvo nousee. Dokumentteista välittyy parhaimmillaan ihmisten kokemus, viisaus ja rakkaus. Kuvaan näitä ihan tavallisille ihmisille, Joel kertoo.

Ajatus Ainiaan-dokumenttipalvelusta kumpusi omista lapsuuden kotivideoista. Joel muistaa katselleensa perheen vanhoja kotivideoita, joissa hän itse juoksenteleo nelivuotiaana viikarina. Hän oli kuitenkin toivonut löytävänsä nauhoilta jotain muuta.

- En koskaan saanut tuntea omia isovanhempiani ja se on kovasti harmittanut. On sääli, että omista isovanhemmista ei ole olemassa mitään haastattelumateriaalia. Olisi ollut kiinnostavaa kuulla heidän puhettaan ja muistojaan. Se toimi sytykkeenä Ainiaan-dokumenttipalvelulle.

Yrittäjänä jo teininä

Joel Hietala ei ole valinnut helpointa tapaa hankkia elantoa, mutta hän on jollain tavalla aina onnistunut. Yrittäjyys alkoi reilun 3000 asukkaan maalaispiitäjässä Savitaipaleella Etelä-Karjalassa, kun Joel oli vain 16-vuotias. Heti alusta alkaen oli monta rautaa tulella. Vuonna 2013 ysiluokkalainen Joel pääsi Ylen uutisiin kehitettyään kavereidensa kanssa Delirium-nimisen mobiilipelin.

Ensimmäinen varsinaisen työprojekti oli nettisivujen tekeminen paikalliselle firmalle, mutta aika nopeasti hän siirtyi videotuotannon pariin.

- Kuvasin kännykällä sarjan mainosvideoita paikalliselle firmalle. Sittemmin olen tehnyt mainosmateriaalia

kymmenille asiakkaille ympäri Suomea, Joel kertoo

- Olen aina laittanut vähän rahaa sivuun kalustohankintoja varten ja olen sijoittanut viimeisen kymmenen vuoden aikana varmaan yli kymmenen tuhatta euroa kalustoon, hän arvioi.

Korona-aika oli vaikeaa monille yrityksille. Joel Hietala myöntää hieman nolostellen, että hän selviytyi siitä voittajana.

- Tuntuu pahalta sanoa näin, koska olisi ollut kaikkien kannalta parempi, jos meidän ei olisi tarvinnut käydä sitä aikaa läpi. Sain koronan ansiosta uusia asiakkaita, kun tapahtumat siirtyivät nettiin ja niitä alettiin striimata. Löysin siitä oman pienen loveni. Se tavallaan huipentui kesällä 2022, kun sain Pohjoismaiselta ministerineuvostolta apurahaa ja pääsin kuvaamaan dokumenttielokuvaa koronan vaikutuksista ihmisten elämään. Muun muassa Oslossa, Kööpenhaminassa, Islannissa ja Huippuvuorilla kuvattu Nordic Grit -tarinoita pandemiasta on nähtävissä YouTubessa Joel Hietalan kanavalla.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Kinkomaan päivässä oli taikaa ilmassa

Lastenkulttuuri korostui kolmatta kertaa järjestetyssä kunnan ilmaistapahtumassa.

Kinkomaan päivää vietettiin lämpimässä ja aurinkoisessa säässä elokuun viimeisellä viikolla. Koulun pihaan saapui lähiseudun lapsiperheitä, mutta tapahtuma houkutti kävijöitä hieman kauempaakin.

Mari Halmesaari tuli **Eevi**-tyttärensä kanssa paikalle Seunavuoresta. Seuraksi he saivat Marin jyvaskyläläisen työkaaverin **Lila Ghoulin** ja hänen tyttärensä **Melissan** ja **Celian**. Kaikki olivat ensimmäistä kertaa Kinkomaan päivässä.

- Tultiin taikuria katsomaan, kun

tämä on tässä lähellä. Muuramessa on ihan kivasti tapahtumia lapsille. Viimeksi taidettiin olla Loiskis-konsertissa. Tämän jälkeen odotetaan Simo-taikuria, Mari Halmesaari kertoi.

Kinkomaan päivässä esiintynyt taikuri **Toomas Pitkänen** valloitti yleisönsä koulun pihamaalla tehdyillä hauskoilla tempuilla. Esityksensä välissä hän kierteli ihmisten joukossa esittäen pienempiä korttitemppuja ja paikaten näin Murmuu-teatterin sairastapauksesta johtunutta peruutusta. Kaksi taikashowta keräsivät koulun pihan katsomoon hienosti yleisöä nauramaan ja nauttimaan esityksistä.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Lila Ghoul ja tyttärensä Melissa ja Celia tulivat Kinkomaalle Jyväskylästä. Työkaveri Mari Halmesaari tuli Eevi-tyttärensä kanssa Seunavuoresta.

Taikuri Toomas Pitkänen teki kaksi taikashowta ja viihdytti yleisöä esitysten välissä tekemällä osallistavaa korttitaikua ynnä muuta.

MTK: n lähiruokapäivässä on kaikkea kukkasista suomirockiin

Lähiruokapäivän tapahtumia on viikonloppuna Muuramessa Syrjälän tilalla ja Niittyahon tilalla. Myös naapurikuntien alueella on virailukohteita.

Muuramessa ja lähialueilla järjestetään lauantaina 7.9. perinteinen lähiruokapäivä. MTK Korpilahti-Muuramen järjestämä ilmaistapahtuma kutsuu Muuramessa ihmiset Niittyahon tilalle (Niittuahontie 60) ja Syrjälän tilalle (Syrjäläntie 63). Molemmissa paikoissa järjestetään ohjelmaa lauantaina kello 11-14.

Syrjälän tilalla voi tutustua leikkokukkamaahan ja emolehmiin. Myynnissä on tilan lihatuotteita ja kahviosta saa pientä purtavaa. Myös Lähteenmäen luomutilan ja Putkilan talkkunan tuotteisiin voi tutustua paikan päällä. Syrjälän tilalla on mahdollista vieraila vielä sunnuntaina klo 12.-15. jolloin kukkamaa ja lihapuoti ovat avoinna.

Niittyahon tilalla voi tutustua pihapiiriin, navettakahvilaan ja kotieläimiin.

Lähiruokapäivän tapahtumia järjestetään myös Rutalahden Myllyllä (Lahdentilantie 40) klo 10-13. Haanpään kesäkahvilassa (Painaantie 60) on ovet

Kuvan naudat ovat Moxsin tilalta Korpilahdelta. Ne ovat laiduntaneet tänä kesänä Suuruspään niityllä, eivätkä suoranaisesti liity lähiruokapäivän ohjelmaan.

auki lauantaina ja sunnuntaina klo 11-18. Kesäkahvilassa voi tutustua moniin tyyppilisiin maatilan eläimiin ja myös alpakoihin.

Leustun tilalla (Leustuntie 400) on ainakin auringonkukki suoraan pelolta ja Ohelanaukeella Petäjävendentiellä on myynnissä lihaa, valkosipulia, käsityöläisöljyä, leikkokukkiä ja käsitöitä. Ohelanaukee on auki klo 10-15. Illalla

meno jatkuu suomirock-konsertin muodossa.

MTK Korpilahti-Muurame -yhdistyksen kuuluu 474 jäsentä, joista vastuuhenkilöitä 203. Yhdistys ajaa jäsentensä etuja ja huolehtii ajankohtaisten asioiden tiedottamisesta ja järjestää koulutuksia sekä erilaisia tapahtumia, retkiä ja virkistystoimintaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Tiesitkö että...

Muuramessa oli

110 traktoria

vuonna 1977.

Ensimmäinen traktori oli Iso-Jaakkolan tilalle 1920-luvulla ostettu Fordson.

LÄHDE: MUURAMEN KIRJA

...ensimmäinen

rautasiipiaura

saapui Muurameen Salmelan tilan pellolle

1880-luvulla

"Sehä keäntää ruskomullat peälle, eihän pelto sitee mittii kasva", kommentoivat vanhat miehet

LÄHDE: MUURAMEN KIRJA

HIPPO

-YLEISURHEILU

Urheilukentän löydät osoitteesta Kenttätie 11, Muurame

Muuramen yleisurheilukentällä lauantaina 7.9.2024 klo 9.30 alkaen

Lajeina 60 m juoksu, pallonheitto ja pituushyppy. Osallistujia voi valita mihin osallistuu.

Kaikki mukaan!

Sarjat: 2015-2021 syntyneet ja nuoremmat
Soveltava liikunta (kaiken ikäiset lapset ja nuoret)

Ilmoittautuminen viimeistään torstaina 5.9.2024 Muuramen Yrityksen nettisivujen kautta: muuramenyritys.net

Kaikki osallistujat palkitaan!

NÄHDÄÄN HIPPO-TAPAHTUMASSA!

Tapahtumalla säävaraus. Järjestäjä ei vakuuta osallistujia.

OP Petäjävesi

Ensi-ilta 6.9.!

klo 19 Riihivuori-areenalla

MIENSÄ-PAHOITAJAN RAKKAUSTARINA

Elokuvaliput 14 €
Ravintola Riihikelon illallispaketti 49 e, sis. elokuvalipun

Liput, illallispaketit, kyytivaraukset, lisätiedot: muurame.fi/rakkaustarina
050 595 3621 (arkisin klo 9-16)

Keski-Suomen Elokuva keskus

Riihivuori AREENA MUURAME

Maksuton bussikyty Muuramesta (Kinkomaa, Paavalinvuori, Leikari, keskusta, Saarenkylän risteyks, Hautalahti), ilmoittautuminen bussikuljetukseen samasta osoitteesta kuin ennakkoliput (vas.).

KULTTUURIN Muurame

Järjestöt ilmoittavat

Eläkeliitto **Eläkeliiton Muuramen yhdistys ry.** Syyskauden avajaiset ma 16.9. klo 13 Mehtolassa, Mehtolanniementie 121 A Muurame. Bussikuljetus klo 12.30 Shellin pihasta. Kevyttä ohjelmaa ja pientä kisailua. Arpajaiset! Tarjoilun ja kuljetuksen järjestämiseksi pyydämme ilmoittautumaan pe 13.9. mennessä Sirkalle, puh. 045 6040 329 tai sirkka.matilainen@gmail.com. Arvioitu paluu n. klo 17. Tervetuloa mukaan! Bocchia pelataan keskiviikkoisin klo 13-16 Nuorisoseuran talolla.

Muuramen Eläkeläiset ry. Kehon syyskauden aloitus työvään talolla 18.9.2024 klo 14.00. Aloitusajankohdan muutos remontin vuoksi. Aloitamme kahvia juoden. Käsittelemme syyskauden toimintaa. Pelaamme bingoa sekä Bokkia. Tervetuloa.

Muuramen Seniorit ry. Syyskauden avaus Mehtolassa keskiviikkona 11.9. klo 12 alkaen. Ohjelmassa mm. pihapelejä hyvän sään vallitessa. Tarjoilun järjestämiseksi ilmoittautuminen viimeistään perjantaina 6.9. mennessä Ullalle p. 0503547722. Tervetuloa mukaan!

Muuramen Sotaveteraanikerho. Aloitamme syyskauden kokoontumiset keskiviikkona 18.9.24 klo 13 Mannatuvalla (Virastotie 2:n alapihalla). Kahvittelemme ja suunnittelemme syksyn toimintaa. Tervetuloa!

Muuramen Taideseura. Pajat: 30.9. ja 7.10 klo 16-20 Akvarelli, Erja Lundell. Ilm. E-M 050 4603774 tai Marjatta 041 5482339. Näyttely Franssilassa 7.9.-22.9. la-su klo 11-15. Sirpan ja Tuulan taidetta monella tekniikalla. Sirpa Nojonen ja Tuula Leinikka-Puttonen. La 19.10. Retki Kuopioon. Kierrätystaidetta ja musiikki Veriveljet kaupunginteatterissa, ruokailu. H.80e jäsenet, 90e muut. Ilm. ja lisätiedot Nina 0400 347 804 ja Anna-Maija 0400 843 246.

Punainen Risti **SPR Muurame.** Nälkäpäiväkeräys 26.-28.9. ja lettulauantai lähestyy! Lauantaina 28.9. järjestämme myös perinteisen SPR:n lettulauantain, muurinpoijalettujen myyntituotto nyt nälkäpäiväkeräykseen. Tule mukaan. Torstaista lauantaihin tarvitsemme myös lisää lipaskerääjiä Muurameen ja Keljon Citymarketiin. Jo yksikin tunti kerääjänä on arvokas apu, ilmoittaudu keräysjohtaja Sirpa Sorsalle puh. tai tekstiviesti 050 4015734.

Kuulutukset

VERKKONIEMEN PYSÄKÖINTIPAIKKAA KOSKEVA PUISTOSUUNNITELMA

Verkkoniemen uimarantaa palvelevan pysäköintipaikan puistosuunnitelmaa pidetään maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 § mukaisesti julkisesti nähtävänä 4.9-18.9.2024 välisenä aikana kunnan internetsivuilla osoitteessa: www.muurame.fi/nahtavillaolevatsuunnitelmat.

Pysäköintipaikkaa koskevasta puistosuunnitelmasta voi nähtävillä olon aikana esittää kirjallisen mielipiteen, jotka tulee osoittaa elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunnalle osoitteeseen PL 1, 40951 MUURAME tai info@muurame.fi.

Muuramessa 4.9.2024

Muuramen kunta
Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

www.muurame.fi/kuulutukset

Seuraa
tilejämme
somessa:

@muuramekunta
@muuramenkunta

RYHMÄLIIKUNTA SYKSY 2024

Lisätiedot: www.muuramensyke.fi / toimisto@muuramensyke.fi / 044 2386367

voimassa 2.9.-8.12.2024

* Ukkojumppaan mukaan kausimaksulla, jumppakortteilla tai kertamaksulla

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Ukkojumppa * klo 15-16 Rajala Ohj. Elina F.	Bailatino klo 18-19 Rajalan sali Ohj. Sari	FasciaMethod klo 11-12 Työväentalo Ohj. Elina T.	SykeKunto klo 10.30-11.30 Työväentalo Ohj. Elina F. / Kaarina	SykeJooga klo 17.30-18.45 Leikarin sali Ohj. Jura	Pumppi klo 10-11 Kulttuurikeskus squash sali Ohj. Emmi	Flowgymnastics klo 18-19 Rajalan sali Ohj. Jenni
Lavis klo 17.45-18.45 Rajalan sali Ohj. Sari	SykeVoima klo 17.30-18.15 Nuorisoseurantalo Ohj. Maarit	Zumba klo 17-18 Kinkomaan koulu Ohj. Marja	Kahvakuula ** klo 18.30-19.30 Leikarin kenttä Vaihtuva ohjaaja	Zumba klo 18.30-19.30 Rajalan sali Ohj. Petra		
SykeTreeni klo 18.30-19.30 Kinkomaan koulu Ohj. Emmi	Kehonhuolto klo 18.15-19 Nuorisoseurantalo Ohj. Maarit	Kehonhuolto klo 18-18:45 Kinkomaan koulu Ohj. Marja				
Kahvakuula ** klo 18.30-19.30 Leikarin kenttä Vaihtuva ohjaaja	**Kahvakuula Leikarin kentällä, kunnes kenttä jäädyytetään, varapaikka ilm. nettisivuilla.	Pumppi *** klo 18-19 Kulttuurikeskus squash sali Vaihtuva ohjaaja				
Pilates klo 18.45-19.45 Rajalan sali Ohj. Elina T.	*** Varaathan paikan keskiviikon Pumppiin	Yinjooga klo 18.45-19.45 Rajalan sali Ohj. Heini				

Hinnat:
Kausikortti 130€ / 113€ ei-työssäkäyvät
10 kr kortti sisätunneille 80€ / 68€
15 kr kortti sisätunneille 105€ / 93€
10 kr kortti ulkotunneille 65€
15 kr kortti ulkotunneille 90€
Lisäksi jäsenmaksu 15e/kalenterivuosi

Kertamaksu 10€ / 8€

Ajantasaisin tieto mahdollisista
tuntimuutoksista aikuisliikkujien
WhatsApp-ryhmässä.

Pyydä liittymistä ryhmään
laittamalla viestiä: 044 2386367

Kalenteria tukemassa:

KAIKKEA MAINOSTAMISEEN

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tunneillemme ovat tervetulleita kaikki yli 15-vuotiaat :)
Kysy maksutonta 2x kokeilukorttia toimistolta!

PERUS-
TREENI

TEHO-
TREENI

TANSSI-
TUNTI

KEHON-
HUOLTO

Muuramen terveystieteiden ajanvaraus- ja päivystysnumero

arkisin klo 8–18 p. 014 2662 791

Muuramen hammashoitola

arkisin klo 8–16 p. 014 266 2743

hyvaks.fi/asiointi/kunnat/muurame

**Muuramen terveysasema,
Virastotie 10,
40950 Muurame**

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti. Ilmestyy keski-
viikkoisin 15 nroa/vuosi. Lehti jaetaan ilmaiseksi
jokaiseen talouteen Muuramessa. Seuraava lehti
ilmestyy 25.9., **painovalmiit ilmoitusaineistot jätet-
tävä 18.9. mennessä.** Tilaushinta Muuramen ulko-
puolelle 38,5 € + alv. 10 %. Painosmäärä 5 200 kpl.

PL 1, Virastotie 8, 40951 Muurame
p. 014 659 611 (vaihe)

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja: Anssi Koskinen
anssi.koskinen@muurame.fi
p. 040 584 5212

Ilmoitukset ja sivunvalmistus: Pekka Sell
p. 050 514 5410,
Ilmoitusvaraukset vastaanotetaan sähköpostilla:
pekka.sell@muurame.fi

PAINOPAIKKA JAKELU
Lehtispäät Oy, Varkaus Posti Group Oyj

www.muurame.fi/muuramelainen

MUURAME

Muuramen kunta
Virastotie 8, PL 1, 40950 Muurame
vaihe p. 014 659 611

Kunnanvirasto ja sosiaalitoimisto
(Kelan asiointipiste)
ovat avoinna ma–pe klo 9–15

Kunnanviraston infopiste p. 014 659 660
Sosiaalitoimiston info p. 014 659 957

www.muurame.fi • info@muurame.fi

@muuramenkunta

@muuramekunta

IKÄIHMINEN

kaipaako opastusta
tietokoneen ja
mobiililaitteiden käytössä?

Opastusta Muuramen kirjastossa TORSTAISIN klo 13–15

Voit opetella tekstinkäsittelyn, sähkö-
postin, pankkiasioinnin ja verkossa
surffailun ensiaskeleita. Ohjaajana
toimivat koulutetut vertaisoppaat.

**VARAA AIKA kirjaston asiakaspalvelusta
tai soittamalla kirjastoon 014 659 754.**

Kelan asiointipiste

KELAn asiointipiste sijaitsee
Muuramen kunnan virastotalon
hallinto-osastolla. Asiointi-
pisteelle voi jättää KELAn hake-
muksia ja liitteitä ja ne postitetaan
edelleen KELAan. Asiointi-
pisteeltä saa KELAn esitteitä ja
lomakkeita ja siellä voi käyttää
KELAn verkkopalvelua (tulostaa
hakemuksia). HUOMIO! Asiointi-
pisteellä ei ole KELAn etäasioin-
tiyhteyttä eikä pisteeltä saa tukia
koskevaa neuvontaa.

Muuramen pääkirjaston asiakaspalveluajat:

ma–to 11–19
pe 11–16

Omatoimikirjastojen ajantasaiset
aukioloajat osoitteessa
keski.finna.fi

Omatoimikirjastoon pääset kirjasto-
kortin numerolla ja PIN-koodilla.
Ongelmatilanteissa ota yhteyttä
pääkirjastoon asiakaspalveluaikoina.

Kirjastoauton pysäkit Muuramessa:

Niittyahon koulu ma klo 9.35–10.30
Isolahden koulu to klo 9.00–9.40

HUOM! Kirjastoautot ajavat vain
kouluvuoden ajan

Virastotie 8, 40950 Muurame
www.muurame.fi/kirjasto
www.keski.finna.fi
kirjasto@muurame.fi
p. 014 659 754
Kirjasto somessa:

AVOIN PÄIVÄKOTI MUURAMESSA

Maanantaisin klo 9–12, Muuramen perhekeskus, Virastotie 5

Avoin päiväkotitoiminta on osa Muuramen avointa varhaiskasvatusta,
jota järjestetään yhteistyössä hyvinvointialueen
perhekeskustoiminnan kanssa.

Avoin päiväkotitoiminta tarjoaa lapselle ja lähiaikuiselle yhteistä tekemistä ja
tukee lasten leikki- ja kaveritaitoja sekä tarjoaa vertaistukea arkeen ja
vanhemmuuteen. Toimintaa ohjaavat kunnan varhaiskasvatuksen
lastenohjaaja ja hyvinvointialueen perhekeskuskoordinaattori.
Toiminta on maksutonta, ilmoittautumista ei tarvita. Toimintaan voi
tulla mukaan silloin, kun perheelle parhaiten sopii.

Avoimessa päiväkodissa

- vapaata leikkiä
- yhteisiä juttutuokioita
- yhteinen toimintatuokio klo 10
- eväshetkiä (mukaan voi ottaa omat eväät,
ruuanlämmitysmahdollisuus)
- asiantuntijavierailijoita

Lämpimästi tervetuloa!

Lisätietoja: perhekeskuskoordinaattori p. 050 576 0233

Aloitamme koronarokotukset syyskuussa THL:n ohjeistusten mukaan

THL:n suosituksen mukaan koronarokotus annetaan en-
simmäisenä ikääntyneiden hoivakodeissa asuville, kotihoi-
don asiakkaille ja kaikille yli 80-vuotiaille sekä voimakkaas-
ti immuunipuutteisille. Keski-Suomen hyvinvointialueella
ensimmäisenä koronarokotukseen oikeutettujen rokotus-
ajanvaraus aukeaa maanantaina 2.9.2024 kello 8.

Omalta terveysasemaltaan rokotuksen saavat:

- Yli 80-vuotiaat**, joiden toivotaan varaavan
rokotusajan ensisijaisesti verkossa osoitteessa
hyvaks.fi/influenssajakoronarokotukset.
Tarvittaessa rokotusajan saa varattua myös hyvaks.fi-
verkkosivulla olevan chat-palvelun kautta tai soittamalla
oman terveysaseman palvelunumeroon.
- Voimakkaasti immuunipuutteiset yli 18-vuotiaat**, joiden
rokotusajanvaraus tehdään joko hyvaks.fi-verkkosivulla
olevan chat-palvelun kautta tai soittamalla oman terveys-
aseman palvelunumeroon.

Opiskelu- tai kouluterveydenhuollon tai neuvolan kautta rokotuksen saavat:

- Voimakkaasti immuunipuutteiset alle 18-vuotiaat**,
joiden rokotusajanvaraus tehdään oman opiskelu- tai
kouluterveydenhuollon tai neuvolan kautta.

**Ikääntyneiden asumispalvelut ja kotihoito koronarokottavat
omat asiakkaansa syyskuun aikana.**

Muiden syksyllä maksuttomaan influenssa- ja koronarokotuk-
seen oikeutettujen rokotusaikataulut tarkentuvat myöhemmin.
Ajankohtaisimmat tiedot rokotusten etenemisestä löydät
verkkosivuiltamme.

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

www.hyvaks.fi
#hyvaks
#hyväarkikaikille

**UIMAHALLI
SULJETTU
12/2024 SAAKKA
laajennusremontin
vuoksi**

Aallotar
UIMAHALLI & KUNTOSALI

**Kuka se muuramelaiset
kodit tuntee, jos ei toinen
muuramelainen!
Kutsu minut
arviokäynnille.**

Marketta Tulla
Kiinteistönvälittäjä,
LKV, KiAT
Kiinteistönvälitys
Tanja Heinonen Oy LKV
045 6056 140
marketta.tulla@spkoti.fi

Sp-Koti

Välityspalkkio 4,96% tai sop. mukaan,
min. 3000 € sis. alv. 24%

**VESILAITOKSEN VIKA- JA
HÄIRIÖILMOITUKSET:**

ma-to 7-15 ja
pe 7-13.30
Jari Oksman

050 303 4260

Muina aikoina päivystys:
0400 737 988

MUURAME

Muuramen Kukka- ja
Hautaus toimisto

Kannel

Kukkaa myös kotiin kuljetettuna!
Virastotie 2, alapiha

040 135 4060 / Kukkakauppa
040 654 1524 / Hautauspalvelut

GHOSTPRINT

3D-tulosteet prototyypeistä uniikkeihin
projekteihin – laadukkaasti ja nopeasti.

myynti@ghostprint.fi
<https://ghostprint.fi>

LUKULEMMIKKI
Muuramen kirjastossa
tiistaisin klo 17-18

Varaa luku-aika
kirjastosta!

MUURAMELAINEN

Seuraava lehti ilmestyy ke 25.9.

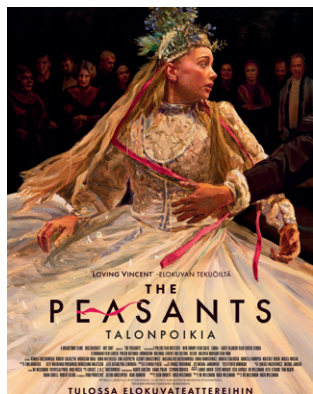
**Painovalmiit aineistot 18.9. mennessä:
pekka.sell@muurame.fi**

Keski-Suomen
Elokuvakeskus

& **MUURAME**

KINO METSO MUURAME

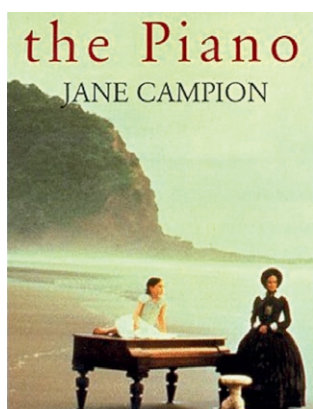
MUURAMESALI SYYSKUU 2024

KE 4.9. 15.30 | K16 | 14,50€/12,50€

KE 4.9. 18.00 | K7 | 14,50€/12,50€

TO 5.9. 15.30 | K16 | 5€

TO 5.9. 18.00 | K7 | 12,50€

**LISÄKSI PE 6.9. KLO 19:00
RIIHIVUORI-AREENALLA ENSI-ILLASSA
MIELENSÄPÄHOITAJAN RAKKAUSTARINA (S)**

INFO & LIPUT ENNAKKOON: WWW.KSEK.FI/KINO-METSO
LIPUT OVELTA ALKAEN 30 MIN ENNEN NÄYTÖSTÄ

**APUVOIMIA
ASKAREISIIN**

DUUNIRINGIN NUORET TARJOAVAT APUA
PIHATÖIHIN, LASTENHOITOON,
SIIVOUKSEEN JA MONEEN MUUHUN!

OTA YHTEYTTÄ
p. 040 415 1037
duunirinki@innola.fi
WWW.DUUNIRINKI.FI

NUORI! Jos jäit ilman kesätöitä tai sinua kiinnostaa
keikkatyö vuoden ympäri, ota yhteyttä!
Duunirinki on Yrittäjyystalo Innolan ja Muuramen
lukion työosuuskunta Kisällin toteuttamaa toimintaa

Toimialue: Muurame, Säynätsalo ja Kinkomaa